

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praga čisto 78.180,
Vrten št. 105241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoši 2552).
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Horthy odklonil Karolyjevo demisijo

Laskavo priznanje celokupnemu Karolyjevemu kabinetu

Budimpešta, 30. junija AA. Ministrski predsednik grof Karolyi je včeraj smatral, da je njegova vlada dovršila nalogo, ki ji je bila postavljena pred letom dni. Zato je predložil regentu ostavko svoje vlade. Regent je zaradi vsestranske delavnosti vlade odklonil ostavko in je prošil grofa Karolyija, naj še nadalje ostane na svojem sedanjem položaju. Grof Karolyi je ugodil regentovi želji.

Budimpešta, 30. junija. g. Uradni list bo obhvalil jutri lastnoročno pismo Horthyja, v katerem spodbuja ministrskemu predsedniku Karolyiju, da ne sprejme ponujene demisije vlade. Državni upravnik izjavi v svo-

jem pismu, da je grof Karolyi že izvedel naloge, ki jih je prevzel pri svojem nastopu in da so bila njegova prizadevanja kronana z uspehi. Predvsem mu je uspelo vzpostaviti ravnotežje z državnim proračunom ter zagotoviti madžarsko valuto. Danes, ko se v inozemstvu vsak dan razpravlja o vprašanjih, ki so življenjske važnosti za Madžarsko, je potrebno, da se vidi enakost naroda. Državni upravnik izraža končno celokupnemu kabinetu svoje zaupanje ter prosi ministrskega predsednika, naj ostane z ozirom na interese države še dalje na čelu vlade.

Gospodarska stiska Rumunije

Poziv upravnim oblastim k skrajni štednji — Strahotne posledice zadnje povodnji

Bukarešta, 30. junija g. Vlada je danes odposlala vsem prelokom naredbo, v kateri poziva upravne oblasti k največji štednji. Ukrepi štednje morajo biti izvršeni do 15. julija in se predvsem tičejo službenih potovanj državnih namestnikov, uporabe državnih avtomobilov itd. Vlada upa, da se bo na tem polju prihranila precejšnja vsota. V političnih krogih se govori, da so bili ti ukrepi odredeni na željo strokovnjakov Društva narodov.

Bukarešta, 30. junija g. Po počasnem pojemanju poplavne katastrofe se more sedaj napraviti približna slika opustošenosti. Povzročena škoda je na nekaterih krajih nepopisljiva. Velika ozemlja in mnogo cest tvorijo eno samo morje. Trajalo bo več tednov, dokler bodo ceste vsaj deloma zopet uporabne. Število oseb, ki so ostale brez strehe, znaša približno 10.000. Njihova nastanitev povzroča precejšnje skrbi. Natančno število smrtnih žrtev še ni znano. V Jasiju in v okolici je bilo 20 smrtnih žrtev. Iz raznih drugih krajev javljajo 10 smrtnih žrtev, med njimi polovico žensk in otrok. Vlada je pričela z velikopotezno pomožno akcijo.

Bukarešta, 30. junija. Poplavna katastrofa v Moldaviji in v južni Bukovini je zavze-

la obseg, kakršnega še ne pomnijo. V nekaterih pokrajinah je 24 ur neprestano lilo kakor iz škafa. Reke in potoki so prestopili bregove in poplavlili ogromne površine obdelanega polja. Skoro vse železniške proge so pod vodo, telefonske zveze pa so po večini prekinjene. Najbolj obupen je položaj v Jasiju, kjer so morali cele dele mesta izprazniti. Centralni kolodvor je popolnoma pod vodo. V čakalnici stoji voda meter visoko. V mestu samem je položaj naravnost obupen. Nad tisoč poslopij je voda tako izpodjedla, da so se deloma porušila, deloma pa so že tako poškodovana, da se bodo vsaki hip sesula. Stanovalec, ki so morali zapustiti svoje domove, so začasno nastanjeni po šolah, hotelih in vojašnicah, v kolikor niso poplavljeni. Voda donaja iz gozdnih pokrajin ogromne množine lesa. Nad 500 mostov in brvi je voda odnesla. Promet na glavni progi Bukovina — Bukarešta je že štiri dni popolnoma prekinjen. Število smrtnih žrtev še ni znano, mislijo pa, da je zelo veliko, ker skoro v vsaki vasi pogrešajo po več ljudi. Vlada je odposlala v ogrožene kraje vojaštvo, ki pomaga pri reševanju in gradnji zaslitih nasipov. Velike skrbi povzroča prehrana beguncev, ki jih je na tisoče in tisoče.

Odprava žitnega režima v Bolgariji

Krušna taksa za kritje primanjkljaja pri žitnem izvoznem monopolu Zaključitev zasedanja sobranja

Sofija, 30. junija AA. Na današnji seji sobranja je bil po tretjem čitanju sprejet zakonski načrt o žitni trgovini. Po prizadevanju zemljoradnikov je bil prvotni sklep ministrskega sveta o ukinitvi diskrecije za nakup in izvoz žita in o vzpostavitvi svobodne trgovine v toliko izpremenjen, da bo ta diskrecija ostala nadalje in sicer kot nadzorovana oblast ministrskega sveta nad prodajo žita v notranjosti države. Po novem zakonu o žitni trgovini ima namreč ministrski svet pravico, da določi minimalne cene za domače žito. Ta ukrep naj zaščiti žitne producente pred brezvestnimi spekulanti. Zakon določa nadalje, da bo država pobirala od vsakega kilograma belega kruha pristojbino v znesku 160 leva, za kilogram črnega kruha pa 1 lev. S temi pristojbinami bo skušala država pokriti primanjkljaj, ki ga je imela z žitnim izvoznim monopolum. S tem zakonom bo od 1. julija na Bolgarskem izvoz

žita vnovič svoboden.

Nato je sobranje sklenilo, da podeli čerki znanega bolgarskega književnika Slavejkova mesečno pokojnino 2500 levov.

Predsednik sobranja Malinov je v svojem govoru očrtal plodonosno delo sobranja v zadnjem času, odkar je na vladni režim Narodnega bloka. Predsednik bolgarske vlade Mušanov je napovedal, da bo moralo sobranje rešiti še važna vprašanja, kakor reformo davčnega sistema in prosvete. Na koncu je prečital kraljev ukaz o zaključitvi prvega rednega zasedanja 23. rednega sestanka sobranja.

Drugo redno zasedanje se bo pričelo dne 28. oktobra. Verjetno je, da bo sobranje sklicano k izrednemu zasedanju že prej, in sicer meseca avgusta, kakor je predsednik bolgarske vlade pred dnevi napovedal. Vlada je namreč pripravila nekaj nujnih zakonskih načrtov.

Manjšinski kongres na Dunaju

Dunaj, 30. junija. Na današnji seji kongresa narodnih manjšin je prof. Bovet iz Lausanne podal poročilo o splošni celjavi načel kongresa narodnih manjšin v Evropi. Pri tem je izjavil, da se ne sme vedno misliti samo na lastno kožo, temveč se mora dvigniti do splošne proučitve problema ter prekiniti s sistemom nasilstva. Obrazložil je nato položaj problema narodnih manjšin v okviru Društva narodov ter je izjavil, da se ne smejo zamenjati napake posameznih članov sveta s pravim smisлом Društva narodov. Ne organizacija Društva narodov temveč nerazumevanje mnogih državnikov je krivo, da je Društvo narodov v vprašanju manjšin odkrilo. Danes je vsekakor mogoče razprava, kakršna je bila pred vojno izključena. Današnje trpljenje manjšin ne postane vir sovraštva, temveč blagostanja za človeštvo.

Burna seja čl. parlamenta

Praga, 30. junija h. Na današnji popoldanski seji poslanske zbornice je prišlo do velikih izgovorov, ki jih je povzročil nemško-nacionalni poslanec Horpinka, ki je govoril o sobotnih in nedeljskih dogodkih v Duhovcu, kjer so Hitlerjevci pretepli približno 400 Čehov. Horpinka je imenoval Čeha smrkavce in pobalne, zaradi česar je prišlo do razburjenih prizorov. Prihodnji govornik, nemški agrarac Zierhut, je izjavil, da trditve poslanca Horpinka niso resnične in da predstavljajo samo Hitlerjeve klevete. Nemci obsodijo nastop nemško-nacionalnega Hitlerjevega Horpinka. Viharji prizori so trajali približno eno uro.

12 milijonov nepismenih v Turčiji
Ankara, 30. junija AA. Pri proračunski debati je prosvetni minister Essad-bej izjavil, da šteje Turčija ki ima 14 in pol milijona prebivalcev, 12 milijonov nepismenih.

Nova ustava Siamu

Bangkok, 30. junija. AA. Siamski kralj je podpisal novo ustavo, po kateri bo vladna oblast poslej v rokah vladarja, senata, odbora ljudske stranke in sodišč. Vsako vladno dejanje kralja mora podpisati član odbora ljudske stranke, da dobi zakonito moč. Nova ustava potrjuje kralja Prajadhipoka kot vladarja, določila o prestolonasledstvu pa ostanejo neizpremenjena.

Devizni dogovor med Švico in Nemčijo

Berlin, 30. junija AA. Med zastopniki Nemčije in Švice je podpisan dogovor, po katerem se zviša znesek deviz, ki jih smejo vzeti s seboj nemški potniki, kadar potujejo v Švico na odhodu, na 700 mark mesečno. Na drugi strani bo Švica dovolila, da se premore, koks in briketi ter sladkor in koruza tudi poslej uvažajo iz Nemčije v isti višini kakor doslej. O izmenjavi drugega blaga se bodo vršila 7. julija pogajanja v Berlinu.

»Zeppelinov« polet v Anglijo

London, 30. junija AA. Za »Zeppelinov« polet v Anglijo, ki bo v soboto, si je naročil svoj »edež« tudi predsednik angleške vlade. Macdonald računa, da mu bo do dogodka v Lausanni to potovanje omogočilo. Po poročilu lista »Star« ni izključeno, da se bo poleta udeležil tudi angleški prestolonaslednik.

Mednarodna konferenca o petroleju

Pariz, 30. junija AA. Tu se je začela druga mednarodna konferenca o petroleju, ki se je udeležujejo zastopniki produkcijskih skupin Anglije, Amerike, Rumunije in Sovjetske Rusije. Na konferenci bodo skušali doseči enotno ceno petroleja na vsem svetu. Prva mednarodna petrolejska konferenca se je vršila pretekli mesec v New Yorku in se je izjalovila.

NEMŠKA OFENZIVA V LAUSANNI

Uradna zahteva po reviziji versajske mirovne pogodbe — Obupni napor Macdonalda, da reši konferenco — Razhod ali iztreznjenje

Lausanne, 30. junija. M. Lausanna konferenca preživlja zadnje ure. Tudi poslednji poizkusi sklicatelja te konference, angleškega ministrskega predsednika Macdonalda, ne dajejo mnogo upanja, da bi ne rešil popolni polom te, s tolikimi nadami sklicane konference. Nemčija, ki je že pred konferenco napovedovala, da ne bo popustila od svoje zahteve po popolnem črtanju vseh reparacijskih plačil, je priredila včeraj generalno ofenzivo in s tem zapetila usodo konference. Poleg črtanja vseh reparacijskih obveznosti je Nemčija včeraj prvič uradno zahtevala tudi revizijo versajske mirovne pogodbe in s tem otvorila revizionistično akcijo, ki jo je že leta sem sistematično pripravljala. Ta gesta Nemčije je izzvala včeraj v lausannskih krogih pravo konsternacijo in pomenj smrtni udarec lausannski konferenci.

Položaj pred krizo

Ko so se minuli petek pričela direktna pogajanja med francosko in nemško delegacijo, je zavladalo v konferenčnih krogih veliko zadovoljstvo in z največjim optimizmom so vsi pričakovali, da bo sprčo popustljivosti, ki se je kazala tako s francoske, kakor z nemške strani, uspelo doseči znatno zblizanje, kar bi delo konference zelo olajšalo in omogočilo rešitev tega najtežavnejšega mednarodnega problema. V soboto sta Herriot in Papan odgovorila iz Lausanne, da poročata vsak svoji vladi o poteku konference in pogajanj. Še pred svojim odhodom iz Lausanne je nemški kancelar Papan dal novinarjem izjavo, v kateri je izrazil svoje zadovoljstvo, da je naposled prišlo do pravih reparacijskih pogajanj ter naglasil, da se nadeja, da bo konferenca rodila povojne uspehe. Situacija je bila za Nemčijo mnogo ugodnejša nego za Francijo. Na strani Nemčije sta bili Anglija in Italija, ki sta se že od vsega početka zavzemali za to, da ne Nemčiji kar najbolj olajšajo bremena in da se prizna Nemčiji čim prej popolna enakopravnost z vsemi ostalimi državami ter da se zabriše vse razlike med zmagovalci in premaganci. Nemčija je imela tako vse izglede, da bo dosegla uresničenje svojih želj in že otvortvena resolucija konference je pokazala, da vlada na vseh straneh dobra volja.

Po Papanovem povratku

Docela pa se je izpremenil položaj, ko se je vrnil kancelar Papan iz Berlina, kjer imel med drugim tudi posvetovanje s Hitlerjem. Že njegove prve izjave so napravile vtis, kakor da se je vrnil docela nov človek in kakor da je Nemčija preko noči iz temeljev izpremenila svoje stališče. Vse, na kar je poprej pristal, je Papan v ponedeljek preklical ter se postavil enostavno na stališče, da Nemčija ne more sprejeti nikakih obveznosti, da pa s svoje strani zahteva popolno anuliranje vseh odškodninskih zahtev. Vsi vodilni državniki so si prizadevali, da bi rešili konferenco pred popolnim neuspehom in tako z angleške, kakor s francoske strani so se pojavili kompromisni predlogi. Toda vse zaman!

Nemčija je vse te predloge odklonila, včeraj pa je postavila krono svoji nepopustljivosti in nepomirljivosti. Kmalu popoldne je nemška delegacija izdala proti običaju v nemškem jeziku komuniké, ki je učinkoval kakor bomba. Komuniké ugotavlja uvodoma, da je kancelar Papan že na prvem sestanku konference v Lausanni izjavil, da Nemčija v nobenem primeru ne more izvršiti svojih reparacijskih obveznosti. Malo za tem je Papan izročil Macdonaldu pismo deklaracije, v kateri je obrazložil, zakaj Nemčija ne more plačati reparacij, a v tekstu francosko-nemških pogajanj in na poznejša posredovanja Macdonalda je Papan naglasil, da ni misliti na obnovo zaupanja v Evropi vse tako dolgo, dokler ne bo izvedena revizija versajske mirovne pogodbe zlasti v onem delu, ki ugotavlja odgovornost Nemčije za svetovno vojno. Nemčija zahteva popolno enakopravnost ne samo v dolžnostih, marveč tudi v pravicah, zlasti pa popolno enakopravnost glede obdržitve z vsemi ostalimi zavezničskimi državami. Šele potem, ko bo izvedena temeljita revizija versajske mirovne pogodbe, bo mogla Nemčija sodelovati pri gospodarski obnovi sveta, v kolikor ji bo to dopuščal njen lastni gospodarski položaj.

Za izpremembo versajske mirovne pogodbe

Razburjenje, ki ga je izzvala ta komuniké nemške delegacije, se še ni podelilo, ko je v nemirli javnost nova vest iz nemških krogov, ki ni izzvala nič manjšega presežnega. Izvedelo se je, da nemška delegacija v svojem komunikéju ni objavila v celoti odgovora, ki ga je dal Papan na zadnje posredovanje Macdonalda ter da je zlasti izpuščeno to, na kar polaga nemška delegacija največjo važnost: Papan je namreč zahteval tudi izpremembo onega dela versajske mirovne pogodbe, ki govori o vzhodnih mejah, to je o poljskem koridorju. Kancelar Papan je striktno zahteval temeljito revizijo nemško-poljske meje, kar je izzvalo v konferenčnih krogih pravo konsternacijo, ker se vsi zavedajo, kako dalekosežne posledice more roditi ta korak. Največje vznemirjenje je zavladalo pri poljski delegaciji, koder so naglašali, da more tako stališče Nemčije dovesti do nedoglednih zapletiljav med Poljsko in Nemčijo.

Na nobeni mednarodni konferenci še ni bilo ostražje tako napeto in razburjenost

tako velika, kakor včeraj na lausannski konferenci. Zavladala je splošna negotovost in posamezne delegacije so se posvetovale in poizvedovale na vse strani. Najbolj razburjen je bil Macdonald sam, ki ni prikrival, da je včerajšnji dan postal usoden za lausannsko konferenco. Tako v krogih angleške kakor francoske delegacije je naglašajo, da predstavlja včerajšnji dan dejanski in popolni neuspeh lausanske konference. Žili se, da se Nemci niti ne zavedajo dalekosežnosti svojega včerajšnjega koraka. Nemški novinarji so snoči naravnost triumfalni in dokazovali svojim v Lausanni zbranim kolegom, da predstavlja včerajšnja deklaracija nemške delegacije prav za prav konec versajske mirovne pogodbe, konec vseh vojnih tributov in dejansko osvoboditev Nemčije vseh posledic svetovne vojne.

Umetno podaljšanje konference

Macdonald se je snoči pozno v noč posvetoval z zastopniki posameznih delegacij naglašajoč, da nikakor ne more dopustiti, da bi konferenca končala s tako eklatantnim neuspehom. Kakor se zdi, pa je za enkrat edina rešitev v tem, da se konference za nedoloten čas odgodi. Da bi prikl neuspeh svojega posredovanja med Francijo in Nemčijo, je Macdonald predlagal, naj bi se sestavila komisija, v kateri bi bili predstavniki šestih velesil-sklicatelj konference in ki bi nadaljevala delo v Lausanni ter istočasno vzdrževala zveze s prestolnicami Francije, Anglije in Nemčije. Na ta način bi se lausannski konferenci nekako umetno podaljšalo življenje in tako zastopila načelu resolucije, ki je bila sprejeta na prvi otvoritveni seji dne 17. junija.

Na snočnji seji zastopnikov velesil je bil Macdonaldov predlog sprejet ter sklenjena ustanovitev dveh komisij. V vsaki komisiji bo po en član zavezniških držav. Prvo komisijo bodo tvorili predsedniki delegacij z Macdonaldom na čelu. Druga komisija pod predsedstvom belgijskega zunanjega ministra Huygensa bo sestavljena iz trgovinskih ministrov zavezniških držav ter bo imela nalogo razpravljanja o gospodarskih problemih ter pripravi vse potrebno za bodočo svetovno gospodarsko konferenco, ki bi se morala sestati v jeseni.

V poučenih krogih smatrajo, da je lausanna konferenca s tem dejansko zaključena in to s popolnim neuspehom. Le redki so optimisti, ki še vedno upajo, da se bo v ožjem krogu posrečilo najti kompromisno rešitev reparacijskega problema in tako preprečiti popolni polom lausanske konference. Za pesimistično razpoloženje v Lausanni pa je značilno, da se večina delegatov že pripravlja na povratek domov.

Nemški komuniké

Lausanne, 30. junija. Z. Nemška delegacija je objavila naslednji komuniké: Že v svojem prvem govoru na plenarni seji konference je izrazil kancelar, da je v interesu obnove gospodarskih odnosov nujno potrebno, da se ukine sistem reparacij. Ko je v privatnih razgovorih med načelniki posameznih delegacij angleški ministrski predsednik državnemu kancelarju omenil, da nekatera delegacije zahtevajo plačilo končnega salda, je kancelar 20. junija izjavil in dokazal Macdonaldu, zakaj Nemčija ne more pristati na tako zahtevo. Enako stališče glede črtanja reparacij in nesposobnosti za poravnavo salda je zavzela nemška delegacija tudi v direktnih razgovorih s francosko delegacijo dne 27. junija. Pri pogajanjih, ki so se vršila včeraj med britsko, francosko in nemško delegacijo, je kancelar Papan na Macdonaldovo vprašanje, ali res ni mogoče nitičesar storiti v korist končne rešitve, odgovoril: »Vzajemno zaupanje sveta je mogoče obnoviti le, če se države zmagovale odločijo, da odstranijo nekatere določbe versajlske pogodbe. Ko bosta obnovljeni nemška enakopravnost in varnost, tedaj bo Nemčiji mogoče, čeprav z velikim naporom, v korist obnove svetovnega gospodarstva plačati svoj delež v obliki določene vsote, ki bi omogočila popolno restablilizacijo gospodarske ravnotežja v svetu in v Nemčiji sami.«

Macdonald o položaju

London, 30. junija. AA. Strah, ki se je včeraj pojavil, da se utegne lausanna konferenca razbiti, je izginil, ko je snoči na inicijativno Macdonalda šestorica sklicujočih držav pristala na to, da se ustanovi izvršilni odbor za izvršitev načrta o ureditvi reparacij in drugi odbor, v katerem bi bili tudi gospodarski strokovnjaki, ki bi proučili gospodarsko krizo sveta in sredstva za nje sanacijo.

Macdonald je v svojem poročilu, ki ga je podal zastopnikom šestih sklicujočih držav med drugim izrazil nado, da bodo pri urejanju reparacijskega vprašanja vse prizadele države storile vse, kar bodo mogle, da se doseže sporazum.

Govoreč o francosko - nemških razgovorih, ki so se vršili pretekli teden, je Macdonald priznal, da niso rodili popolnega uspeha, vendar pa so po njegovem mišljenju pokazali vsaj nekaj pozitivnega. Prvič se je dosegel sporazum v nekaterih točkah glede poročila baselskih ekspertov. Drugič se je dosegel pomemben sporazum v tem, da mora lausanna konferenca obraditi vsaj nekaj bistvenega in definitivnega in da mora sporazum biti tak, da omogoči obnovo med sebojnega zaupanja, ki je potrebno za odzivanje kredita in trgovine med narodi. In nanosled, da Nemčija danes ne more nič plačati.

Lausanne, 30. junija. AA. Danes dopoldne se je nadaljevala seja šestih sklicujočih dr-

žav. Debata je potekala v zelo pristranskem duhu. Na začetku seje je bil navzoč tudi angleški delegat Neville Chamberlain, ki pa je pozneje odpotoval v London. Njegovo mesto je prevzel Walter Rumciman. Seja se je končala ob 10. dopoldne. Sklenjeno je, da se predloži Macdonaldovo poročilo s priporocilom načelnikom delegacij, da ga čim prej prouče.

Herriot v Parizu

Pariz, 30. junija. g. Za jutri dopoldne v sklicana seja ministrskega sveta, na kateri bo ministrski predsednik Herriot poročal o lausannskih pogajanjih, nato pa se bo vršila seja kabineta pod predsedstvom predsednika republike. Jutri bo vlada najbrže predložila zbornici svoj finančni načrt. Vlada bo zaprosila finančno komisijo zbornice, naj čimprej reši te predloge, da se bo moglo o njih že prihodnji ponedeljek razpravljati v plenumu. Herriot odpotuje v ponedeljek zvečer zopet v Lausanne, kjer bo imel v torek z angleškim ministrskim predsednikom še en razgovor, preden se ta vrne v London.

Delegati odhajajo

London, 30. junija. s. Politični poročevalci Reuterjevega urada doznava, da je čim prejšnji setanek svetovne valutarne konference v Londonu gotova stvar. Ministrski predsednik Macdonald se vrne v London prve dni prihodnjega tedna. Tudi kancelar Papan bo jutri ali najkasneje v soboto odpotoval v Berlin, da poroča državnemu predsedniku o položaju v Lausanni. V nedeljo se bo zopet vrnil v Lausanne. Računajo s tem, da bo v torek ali najkasneje v četrtek prihodnjega tedna konec lausanske konference.

Pariz, 30. junija. s. Borza presoja dogo-

ke v Lausanni zopet bolj optimistično. Na današnji borzi so se kurzi nekoliko uvrstili. Youngovo posojilo, tako zvali lausannski barometer, se je dvignil od 453 na 502 franka.

Zadnji poizkusi

Lausanne, 30. junija. s. Urad konference je knel danes sejo, na kateri so obema nemškima delegatoma grofu Schwerinu-Crosigku in Büllowu stali celotno vprašanje. Kakor se doznava iz krogov konference, so vprašali nemška delegata, katero vsoto namerava Nemčija plačati v fond, ki bi bil določen za obnovo Evrope in ki bi ga upravljala banka za mednarodna plačila in v katerem roku bi Nemčija mogla izvršiti to plačilo. Pri tej priliki se je govorilo o roku dveh do treh let. Vsota pa najbrže ne bo tako velika, kakor se je prvotno trdilo. Računa se približno s 3 milijardami zlatih mark. Dalje je bilo nemškima delegatoma stavljen vprašanje, kakšno stališče bi Nemčija zavzela k eventualni klavzuli o povratnem zavarovanju, ki naj bi Francijo, Anglijo in ostale države upnice zaščitila pred eventualnostjo, da bi morala tudi še dalje plačati svoje dolgovne Zedinjenim državam. Države upnice so se v tem pogledu postavile na stališče, da o črtanju reparacij ne more biti govora, ako Zedinjene države ne pristanejo na črtanje dolgov.

Nemški odgovor na ta vprašanja je bil izročen popoldne. Trdi se, da je ta odgovor odklonilen. Nemška delegacija predvsem odklanja zvezo med reparacijami in vojnimi dolgi.

Novi nemški predlogi

Lausanne, 30. junija. s. V krogih konference se širijo glasovi, da je nemška delegacija nenadoma stavila nove predloge in izjavila, da je Nemčija pripravljena plačati reparacijski saldo v višini treh milijard mark. Nemška delegacija pa je to demantirala, kakor tudi glasove, po katerih je Nemčija pripravljena prispevati 3 milijarde v skupen fond za obnovo evropskega gospodarstva, zlasti za restablilizacijo srednjeevropskih finančnih razmer, toda pod pogojem, da tudi druge evropske države prispevajo v ta skupni fond. Nemčija je pripravljena, kakor se glase te govorice plačati na račun reparacijskega salda, brezpojdno eno milijardo mark, ostali dve milijardi bi znašal nemški prispevek v omenjeni fond. Ta prispevek bi Nemčija plačala v primeru, da se druge evropske države ne bi mogle sporazumeti z Ameriko glede svojih dolgov in bi bile navezane na lastna sredstva za obnovo gospodarstva v Evropi. V krogih držav, ki dolgujejo Ameriki vojne dolgov, se širijo ti glasovi kot defitivni. Nemčija je baje pristala na ta plačila za primer, da se reparacije docela črtajo, in pod pogojem, da dobi pri ureditvi srednjeevropskih in posebno podunavskih gospodarskih vprašanj glavno besedo.

Lausanne, 30. junija. AA. V poučenih krogih domnevajo, da je Nemčija v načelu pristala na to, da bo pozneje odplačala reparacije v obliki gospodarskih in političnih krmpezacij.

Francoska razorožitvena in reparacijska delegacija sta imeli skupno sejo.

Nova razsvetljava za stanovanja

Pariz, 30. junija. AA. Učenjak Georges Claude je predložil Akademiji znanosti izum o novem načinu razsvetljenja stanovanj s steklenimi cevmi, napolnjenimi z žlahtnimi plini. Ta razsvetljava bi bila poceni in bi obenem svetila v tako imenovani dnevni luči, t. j. brez izpreminjanja barv.

Turčija vstopi v Društvo narodov
Ankara, 30. junija AA. Parlament je izglasoval vstop Turčije v Društvo narodov.

Vidovdanski kresovi

V ponedeljek zvečer, pred prihodom Vidovega dne, je slovenska zemlja zažarela v nešteti kresovih, ki so si pošiljali pozdrave od skrajnih postojank severne meje, tja do obmejnih točk Gorenjske in Notranjske, na jugu pa zajeli tudi enako čuteče hrvaške kraje. Mnogo nad tisoč jih je bilo po vseh naših predelih. Žareli so, klicali in pričali s prijaznih dolenskih in štajerskih gričev, s holmcev po dolinah, z vseh večjih gora, pa tudi s planinskih orjakov pričenši tam gori s ponosno Peco in Urško pa sem preko Savinjskih planin in Karavank do Triglavskega pogorja, nad katerim je kraljeval mogočen kres Jaz Kradarici, tik pod vrhom našega sivega očaka.

Starodaven in lep je običaj našega naroda, da daje izrazu svojemu veselju in svojim čustvom s kresovi, ki jih zažiga po gorah in gričih, da se svetijo daleč na okoli. To prelepo navado so naši davni predniki nedvomno prinesli iz svoje prvotne domovine ter jo zaradi njenega simboličnega pomena ohranili tudi na svoji domači zemlji. Sprva so kresovi goreli v čast bogovom, prinašale sončne luči in toplote, s časom pa so v izpremenjenih razmerah izgubili svoj nabožni pomen ter postali znamenja radosti, pa tudi znamenja ljubezni do rodne grude in svoje domovine.

Človeku, ki ima smisel za to tradicionalno navado in ki razume pomen njene simbolike, se zdi, kakor da si gore javljajo radostno vest blizučega se praznika in da s svojim svetom oznanjajo enodušnost ljudskega čustvovanja. Vedno pa ti ognjeni zublji, žvi-gajoči v nočno nebo, niso oznanjali le praznikov in veselja, marveč so v najtemnejših dobach naše zgodovine bili tudi vestniki velikih nesreč in bede, kadar so po naših cestah zapelovali kopita azijskih krvoločov ter se je grmadam po gorah pridružili ogenj v domovih naših nesrečnih prednikov.

Vidov dan nam je spomin na one težke čase, ko je turški val preplaval ponosno srbsko carstvo, zalpil po vrsti vse ostale pokrajine našega rodu in leto za letom pošiljal svoje ropajoče tolpe tudi na slovenska tla. V teku stoletij se je izročila divja sila in jugoslovanski rod je zadiral svobodneje. Zbiral je svoje sile, dokler ni osvobodil izpod oblasti do malega vseh krajev, kjer se govori naš jezik in kjer za plugom koraka orač naše krvi.

Vidov dan je začetek največje narodne nesreče za Srbe in žnjimi za vse Jugoslovane, obenem pa nam je ta dan

večen opomin na složno in vztrajno delo za korist države in naroda, ako hočemo ohraniti komaj priborjeno svobodo. Nesloga, ki ruši najsičnejša carstva, je pokopala staro srbsko državo in povzročila stoletno gorje vsemu jugoslovanskemu narodu.

Morda je v zgodovini človeštva edinstven primer srbskega naroda, ki si je izbral dan svojega poraza za svoj največji narodni praznik. Drugi narodi slave dneve zmag in osvojitve, srbsko ljudstvo pa si je vzelo za svoj praznik dan največje narodne nesreče, dan, ko se je njegova država za pol tisočletja zrušila v prah. S tem pa je ob enem pokazalo svojo veliko moralno silo. Gojilo je vidovdanske misli, skrbno skozi vekove in kjer je kosovski spomin ostal v duši naroda, tam je tudi prosperovala srbska težnja po osvoboditvi prarodnih narodnih tal izpod oblasti tujca.

Tako je postala vidovdanska misel simbol svobodoljublja ne samo v obrambi proti Turkom, ki je tudi Slovenec in Hrvat prizadeval nebroj gorja, marveč v enaki meri v obrambi proti vsem ostalim neprijateljem, ki so nam vsem skupni. Postala je ob enem glasnik požrtvovalne ljubezni do naroda in domovine, klicar po složnem delu za svojo zemljo in svoj rod. Vodila je narod iz suženjstva v svobodo, vodila ga hoče in mora odslej skozi vse življenjske viharje, skozi dneve nevesečnosti in nadloge k vedno večjemu razmahu, k vedno lepšemu napredku.

O globini in moralni sili vidovdanske misli priča dejstvo, da je po zedinjenju prešinila tudi hrvaški in slovenski del združenega jugoslovanskega naroda in postala nova čuvstvena vez med nami. Po vseh krajih Jugoslavije postaja bolj in bolj Vidov dan resničen narodni praznik, porojen iz globokega prepričanja, da je bodočnost Slovenec, Hrvatov in Srbov le v nerazdružni narodni in državni skupnosti.

O vsem tem so govorili tudi kresovi, ki so na predvečer praznika zajeli slovenske pokrajine. Oznanjali so ljubezen Slovencev do narodne države, pričali so o naši brezpogojni volji, posvetiti vse svoje moči brez vsake rezerve njej in njeni okrepitvi. Niso bili demonstracija naši vidovdanski kresovi, ne odgovor na zlorabo tega starodavnega narodnega običaja v razne temne ali malenkostne svrhe. Ne, bili so le pozitivna manifestacija naše volje, naših čustev; pričali so doma in vsemu svetu, da smo Slovenci neporušen ster mogočne jugoslovanske trdnjave.

Zlata Praga sprejema sokolske armade

Zadnje priprave za glavne zletne dni - Vsa Praga je v svatovski obleki - Mobilizacija borcev za narodne in človečanske ideale

Praga, 29. junija.

Kdor hoče oceniti, kaj pomenijo sokolske svečanosti za Prago, prestolnico Češko-slovaške republike, mora te dni bivati v mestu in opazovati vse grandiozne priprave, ki jih vrši za vsesokolski zlet ne le zletni odbori, marveč tudi vse ostalo praško prebivalstvo.

Vse mesto je v svečanem nastrojenju vse kipi radosti in življenja. Vsak dan prihajajo novi gostje, Čehi, Slovaki, Jugoslovani, Poljaki in Rusi, pa tudi pripadniki drugih narodnosti. Iz Amerike je prispelo 4000 Čehoslovakov, v kipeče predzletno življenje Prage pa se je pomešala tudi skupina Japoncev iz Osake.

V zadnjih dveh mesecih pred zletom je obnovilo svoje fasade nad 1000 hiš. In te dni, za mogočimi naraščajoči zlet, so se vse praške hiše že tudi pestro okrasile. Kakor da smo pred božičem, prihajajo že več dni v Prago celi vlaki smrek in jelk. Z dežele je prispelo v Prago tudi nad 600 km izgotovljenih girland, namenjenih za okras ulic in trgov ter javnih poslopij. Po vseh glavnih ulicah se hiše odejajo v zelenje in cvetje, v preproge in trobojne zavese, v celum mestu pa ni hiše, ki bi bila brez zastave. Velike so priprave za svečano iluminacijo, ki je prišla že v tradicijo sokolske Prage. Od zleta do zleta je lepša in mogočnejša, ker se sproti izpopolnjuje z razvojem moderne tehnike.

Po ulicah srečavate na vsak korak vozove in avtomobile, več metrov visoko najožene s slamačicami. Razvažajo jih po šolah, kjer bodo prenočevali zletni gostje. Prava slika mobilizacije!

In zares, pred seboj imamo neke vrste mobilizacijo v miru, mobilizacijo zdrave slovenske duše, ideje bratstva, težnje za telesnim in duševnim zdravjem naroda.

Sliko mobilizacije nudijo tudi praški kolodvori. Na vseh dvanajstih se je te dni ko so prihajali udeleženci naraščajočega zleta, vrstil vlak za vlakom. Razen rednih a zelo ojačenih vlakov, je prišlo sobotno prispelo v Prago sedemdeset posebnih vlakov z naraščajočimi gosti. Mladi in vsi Sokolčki vedre in srečne Sokolčice — zvezali so ob prihodu v Prago žarečih oči poskalkali iz vagonov, se bliskovito uredili in ob sviranju svojih godb ali prepevanju sokolskih koracnic, živahno pozdravljali ob občinstva, odhajali v odredna jimi prenočišča. Vse se je odigravalo v vzornem redu, točno ko ura. Znova se je sijajno pokazala stroga samodisciplina, ki jo Sokolstvo zahteva od vseh svojih pripadnikov.

V še večji meri se bo ta mobilizacija, to preseljevanje narodov ponovilo ob koncu tedna, ko se začne glavni zletni dnevi. Ta krat se bo Praga pretvorila v en sam ogromen tabor radosti.

Pražan zna sprejemati svoje goste! Posebno se svoje sokolske in slovenske goste! Ceremonije in ritual sprejema so posevečeni z dolgoletno tradicijo; izpolnjevanje te tradicije je postalo sveta dolžnost, ki so jo prostovoljno prevzeli nase vsi Pražani.

Mnogi so se bali, da bo huda gospodarska kriza slabo vplivala tudi na vsesokolski zlet. Na srečo se je pokazalo, da je bila bojazen neutemeljena. Kljub gospodarski depresiji je bilo že do sedaj prodanih nad en milijon legitimacij in vstopnic za zlet in razne njegove prireditve.

K. Belgovski

Odposlanstvo Narodne skupščine

Beograd, 30. junija p. Predsedstvo Narodne skupščine je odredilo, da bodo zastopali Narodno skupščino na vsesokolskem zletu v Pragi in pri posvetitvi skupnega spomenika med vojno umrlih vojniških ujetnikov na Češkem naslednji narodni poslanci: Gavro Milošević, dr. Ljudevit Pivko, dr. Bogdan Vidović, Salih Bajlić, dr. Vojislav Miletić, Rasto Pustoslavšek, dr. Djuro Ostojić, dr. Matko Perić, Arandjel Nikodijević in Miodrag Marković. Beograjsko obično bo zastopal njen podžupan Vitoimir Krstić z večjim številom občinskih odbornikov. Tudi Zveza jugoslovanskih dobrovoljcev bo odposlala posebno deputacijo pod vodstvom slepega podpolkovnika Luja Lovrića.

Prihod slovenskih delegacij

Praga, 30. junija. h. Davi je prispela v Prago poljska sokolska delegacija za vsesokolski zlet. Delegaciji načelule znani sokolski voditelji prof. Zamojski, tvorila jo 63 Sokolov in 25 Sokolice. Drugi poljski Sokoli prispelo še jutri in v soboto. V Pragi je tudi že več sto jugoslovanskih Sokolov, med njimi poleg voditeljev tudi tekmovalci in tekmovalke za vseslovanske sokolske tekme. V množicah s posebnimi vlaki bodo prišli Jugoslovani največ v soboto dopoldne. Jutri pridejo bolgarski »Junaki« in z njimi večje število bolgarskih novinarjev.

Tekme za prvenstvo ČOS se bodo pričele jutri ob 7. zjutraj, za slovansko prvenstvo pa ob 9. dopoldne.

Danes je prišel v Prago Ivan Meštrović. Posetil je najprej svoja ožjega rojaka poslanika dr. Grisogona. Ostal bo v Pragi vse dni vsesokolskega zleta.

Odgoditev razorožitvene konference

Pariz, 30. junija. d. »Echo de Paris« poroča iz Lausanne, da je predsednik razorožitvene konference Henderson pripravil zaključiti konferenco 16. julija, če se bodo delegacije obvezale, da se sestanejo zopet v novembu.

Zeneva, 30. junija. d. Odgovoditev razorožitvene konference, ki se pričakuje za 15. ali 20. julij, bo po trditvah poučenih ženevskih krogov trajala do 1. novembra 1932 ali pa do 1. aprila 1933, če Hoover ne bo zopet izvoljen za predsednika Zedinjenih držav.

Ljubljanski občinski svet

Ljubljana dobi Tyrševo cesto in Fügnerjevo ulico — Zaščita zgodovinskih spomenikov

Ljubljana, 30. junija.

Ljubljanski občinski svet je imel danes svojo redno javno sejo, na kateri je rešil večje število takojšnjih zadev. Zunanji deli so bili v uvodnem sporilu, da so občinski svetniki gg. inž. Dietrich, R. Pivnik, Dachs in dr. Kiepec opravili svojo usotnost in ugotovili sklepčnost.

V toplih besedah se je nato spominjal tragično preminulega predsednika francoske republike Doumerja, smrti velikega socialnega delavca Alberta Thomasa, nedavno preminulega ljubljanskega trgovca Roberta Kolmanna in občinskega svetnika Ivana Mihelića. Občinski svetniki so spominu blagopokojnikov zaključili trikratni Slava!

Nadalje se je župan ob navdušenem ploskanju spominjal 70-letnice prakega primatorja dr. Baxe, velikega prijatelja Slovencev in Slovenije ter sporočil, da mu je čestital v imenu ljubljanske mestne občine. Slednji je župan še naznanil, da se je občinski svetnik Orehek odpoval funkciji občinskega svetovaleca. Po odobrenju zapisnika zadnje seje je občinski svet prešel na dnevni red.

Na predlog načelnika finančnega oddelka obč. svet. Ivana Tavčarja je občinski svet sklenil, da se iz izkaznega razpoložljivega denarja 6 odstotnega oblikejskega posojila v znesku 7.297.783,97 Din odplača delno izbrpano posojilo v znesku Din 5.794.560. Občinske takse na kinematograf se znižajo od 10 na 9 odstotkov od vrednosti vstopnic. Slednji je občinski svet rešil več prošanj za odkup manjših mestnih stavbnih parcel.

Po poročilu načelnika gradbenega oddelka obč. svet. prof. Jarca je mestni svet rešil več prošanj za parcelacije zemljišč, za izpremembo parcelacije in za odprodajo malih delov mestnega sveta. Daljša razprava se je razvila o prošnji Franca Pusta za parcelacijo njegovega zemljišča med Streliško ulico in Domobransko cesto. Občinski svet se je izrekel za nov regulacijski načrt tega mestnega dela, ki se ga do Gruberjevega prekata, in odobril obenem tudi parcelacijski načrt.

Tyrševa cesta in Fügnerjeva ulica

Nadalje je občinski svet razpravljal o preimenovanju nekaterih ulic. Gradbeni odelj je predlagal, naj se del Dunajske ceste od pošte do železniškega prelaza imenuje na čast velikega sokolskega delavca »Tyrševa cesta«. Občinski svetnik Pippenbacher je stavil spremeni valni predlog, naj se vsa Dunajska cesta v območju mestne občine ljubljanske imenuje Tyrševa cesta. Po kratki razpravi je bil ta spremeni valni predlog soglasno sprejet. Obč. svet. inž. Beve je dodatno nujno predlagal, naj se sosedanja Skofja ulica, ki vodi mimo največjega slovenskega sokolskega doma Tabora, preimenuje v Fügnerjevo ulico, v spomin 70-letnice razvoja sokolske misli in prvega sokolskega starostea Fügnerja. Predlagatelj je posebno naglašal, da to preimenovanje ni absolutno noben afriti proti sedanjemu imenu Skofje ulice, niti proti cerkvenemu dostojanstvu, saj ima Ljubljana več ulic imenovanih po cerkvenih dostojanstvenikih, kakor Wolfovo ulico, Slomškovo ulico ali pa Pred Skofjijo. Sicer pa Skofja ulica nima imena po kakem škofu, nego je zgolj katastrofsko ime. Občinski svet je sprejel nujnost predloga in predlog obč. svetnika Beve soglasno.

Nadalje je sprejel nujni predlog občinskih svetnikov Olupa in Likozarja, da se »Hradeckega vasa« preimenuje v »Hradeckega cesto«. Na predlog župana je bila točka o sestavi gradbenega odbora odstavljena z dnevnega reda, nakar je občinski svet prešel v razpravo o pravilniku o očuvanju zgodovinskih spomenikov in stavb.

Za očuvanje zgodovinskih spomenikov in izkoptin

Predlagani pravilnik določa, naj se glede na to, da imamo na današnjem ozemlju Ljubljane bogato dokumentirano rimsko naselbino Emona v današnjem sektorju Gradisce z njenimi pokopališči na Dunajski, Tržaški in Karlovski cesti, na podlagi izkopavanja omeji to ozemlje na celotno Mirje in celotno Gradisce z zapadno mejo na Bleiweisovo cesto, vzhodno mejo na Emonski cesti ter Vegovi ulici, z južno mejo na rimskim zidom za srednjo tehnično šolo ter s severno mejo, severno od vrhov Nunskega samostana in severnim vrhom Kongresnega trga. Ker niso izključene zunanje najdbe pred rimskim zidom, naj se na tem in eventualno v zvezi z njim v posestv prihajajočem ozemlju še pred izdajo gradbenih dovoljenj konzultira vodstvo muzeja, da se v posestv prihajajoče ozemlje prej strokovno preišče. Z načrtom se naj zaščiti tudi rimski zid na Mirju. V zaščito zgodovinskih spomenikov se po pravilniku proglašajo vse ozemlje stare Ljubljane, kolikor ga je bilo do konca 18. stoletja v mestnem ozidju, to je ozemlje gradu, starega mesta na desnem bregu Ljubljane od Karlovke ceste do Krekovega trga in od bregov Ljubljance do poboja prajškega hriba, nadalje »zemlje« starega mesta na levem bregu Ljubljane od bregov Ljubljance do Emonske ceste in v »gori ulici« ter od Kongresnega trga do Colzove ceste naletno spadajoče pod zaščito v smislu čl. 24 gradbenega zakona. Pravilnik določa tudi podrobno stavbe stare Ljubljane, ki jih je treba v prvi vrsti zaščiti. Poročevalec podžupan E. Jari je v svojem poročilu tudi omenil, da pravica na pobude, ki jih je navedel g. A. Gaber v »Slov. Narod« Predloženi pravilnik je samo začasen, potrebno pa je, da se čim prej izda, ker je treba ohraniti oni del Ljubljane, ki sicer ni najmodernejši, ki pa je najbolj zanimiv in na »epši«.

Po kratki debati je bilo nato sklenjeno, da se sprejete pravilnika o zaščiti zgodovinskih spomenikov odgodi zaradi podrobnije proučitve.

Bry čez Gruberjev prekop

Poročevalec podžupan Jari je poročal, da se je po prvotnem načrtu namenavala zgraditi preko Gruberjevega prekopa na Hradeckega cesto betonska brv. Pozneje se je mislilo, da bi bilo dovolj, če bi se ta brv združila z obstoječim jezom. Komisija za regulacijo Ljubljance pa je na eni svojih zadnjih sej ta načrt odklonila, češ, da bi prišli v nevarnost motorji, ki so na jezu.

Obč. svetnik Likozar je pripomnil, da je bil za brv že denar na razpolago in da je ponovno prosil, naj bi se upoštevale želje prebivalstva ob Hradeckega cesti ter zgradila brv čim prej.

Župan dr. Puc je pripomnil, da je bila svoječasn res v izrednih stroških določena neka vsota za zgradbo brvi, ko pa se je začelo to vprašanje proučevati, se je videle, da ga ni tako lahko rešiti, ker je na eni strani breg višji, razen tega pa teče vmes še železnica. Vozni promet bi bil zaradi teh težko popolnoma izključen. Končno se je pojavila misel, naj bi se brv združila z ezom, ki pa je padla v vodo, ker komisija za osuševanje barja ne da privoljenja. Prebivalci ob Hradeckega vasi ne smejo misliti, da je ta zadeva opuščena, ker se še vedno proučuje. Mesto je napravilo devet novih mostov in nadomestilo tudi na Barju mnogo prejšnjih lesenih mostičev z betonskimi. Če danes stvari ni mogoče izvršiti, se ne more trditi, da se na stvar ni mislilo. Pomisliti je treba, da je zaradi težavnih finančnih razmer bila opuščena zgradba nove bežirajske šole, kakor tudi nameravane razširjenosti mestnega zavetišča za ome-mogle, ker se ni moglo dobiti posojila. Temu je krivpa pač višja sila, preko katere se ne more iti.

Personalno-pravne zadeve

Za personalno pravni odelj je proočal obč. svet. dr. Bohinjec ter so bile odobrene razne prošnje za zagotovilo domovinstva v Ljubljani. Trgovskemu zastopniku Edvardu Luksenburgu se znižala občinska taksa za zagotovilo domovinstva od 1000 na 200 Din. Prošnja delniške družbe Elektre za dovoljenje uporabe mestnega sveta pri polaganju električnih kablov je bila odklonjena zaradi zaščite mestnih interesov in mestnega električnega podjetja.

Zveza bojnikov je svoječasn ustanovila Colaričev sklad za podpiranje invalidov revnih vojakov, vdov in sirot ter določila, da prevzame oskrbo fonda mestna občina, ako bi bila Zveza razpuščena. Sklenjeno je bilo, da mestna občina pristane na to določbo.

Namesto pokojnega obč. svet. Mihelića je bil imenovan v naborno komisijo obč. svet. Fran Debevec.

Prevedbe mestnih uslužbenecv

Poročevalec personalno pravnega oddelka dr. Bohinjec je končno poročal o mnogostevnih pritožbah in prošnjah mestnih uslužbenecv glede prevedbe po novi službeni pragmatiki. Mnoge prošnje so bile ugodno rešene, mnoge pa kot neupravičene zavrnjene. Pri prevedbi so se upoštevale vse pridobljene pravice na podlagi prejšnje pragmatike, niso se pa mogle upo-

Napredovanja sodnikov

Beograd, 30. junija. p. S kraljevim ukazom so napredovali v višjo skupino naslednji sodniki: dr. Fran Fabjan, starešina sreskega sodišča v Dolnji Lendavi; Bogomil Kobal, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani; Janko Čerček, starešina sreskega sodišča v Marenbergu; dr. Bogdan Petelin, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani; dr. Fran Muihić, sodnik sreskega sodišča v Ptuj; dr. Ivan Mak, sodnik okrožnega sodišča v Celju; dr. Fran Česarek, sodnik sreskega sodišča v Kočevju; Fr. Orožen, sodnik sreskega sodišča v Sevnici; Josip Baričević, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani; Vladimir Velušček, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani; Karol Ivan, starešina sreskega sodišča v Rogatcu; Anton Radej, sodnik okrožnega sodišča v Celju; dr. Maks Juvan, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani; Avgust Habermut, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru; Rajko Lederhas, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani; dr. Stanko Bregar, starešina sreskega sodišča v Kranjski gori; Ambroz Novak, starešina sreskega sodišča v Hvaru; dr. Fran Farkaš, sodnik sreskega sodišča v Murski Soboti; Josip Rus, sodnik sreskega sodišča v Višnji gori; Mirko Detiček, sodnik okrožnega sodišča v Celju; Josip Kolšek, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru; dr. Ivan Peče, sodnik sreskega sodišča v Črnomlju; Fran Detela, sodnik sreskega sodišča v Brežicah; Karol Javoršek, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani; Fran Verlič, sodnik sreskega sodišča v Murski Soboti; Josip Pfeifer, sodnik sreskega sodišča v Kranju in Josip Prijatelj, sodnik okrožnega sodišča v Novem mestu.

Upokojitve

Beograd, 30. junija. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja so upokojeni: Slavo Dragič, profesor dr. trg. akademije v Zagrebu, dr. Tomo Matić, ravnatelj na dr. trg. akademiji v Osijeku, Jakov Carić, profesor na dr. trg. akademiji v Zagrebu, Františka Grünwald, učiteljica na višji ženski strokovni obrtni šoli v Zagrebu, Milka Banje-glav, učiteljica na ženski strokovni šoli v Zagrebu, Vilma Foler, strokovna učiteljica na ženski strokovni šoli v Ogulinu, Marija Pleše-Jagodić, učiteljica na ženski strokovni šoli v Petrinji, in Anka Lakor, učiteljica na ženski strokovni šoli v Novi Gradici.

Beograd, 30. junija. p. S kraljevim ukazom je upokojenih 53 predmetnih učiteljev na srednjih in strokovnih šolah. Med drugimi so upokojeni Maks Kovač, predmetni učitelj na trgovski akademiji v Mariboru, Egidij Čeh in Josip Bernat, predmetna učitelja na dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani in Ivan Tejkal, predmetni učitelj na srednji tehnični šoli v Ljubljani.

Podaljšanje trgovinske pogodbe z Rumunijo

Beograd, 30. junija. AA. Dne 28. junija se je izvršila izmenjava not o podaljšanju začasne trgovinske pogodbe med našo državo in kraljevino Rumunijo za 6 mesecev.

Kitajsko-japonski carinski spor

Tokio, 30. junija. AA. Angleški, francoski, italijanski in ruski poslanik so intervenirali v japonskem zunanjem ministrstvu zaradi japonsko-kitajskega carinskega spora v Dajreju, ki onemogoča kitajski vvedi vračanje inozemskih posojil. Zastopnik japonske vlade je odgovoril, da je vse ukrenil, da se stvar prijateljsko uredi in bo o rezultatu obvestil prizadete države.

štovati pravice, ki so bile pridobljene v nasprotju z veljavnimi predpisi.

V nadaljnjem svojem poročilu je poročevalec navajal predloge personalno pravnega oddelka, kako naj se tolnačijo posamezne določbe službene pragmatike. O tem se je razvila daljša debata, v katero so poslegli obč. svet. dr. Fetič, dr. Subic, Pippenbacher in Likozar. Na predlog občinskega svetnika dr. Subica je bilo sklenjeno, naj se določba o odpustu omejenih uradnic, gre za tri uradnice, tolnači tako, da veljajo njeni predpisi le za nove primere. Obč. svet. Pippenbacher je zavzel stališče, naj se pri prevedbi točno upoštevajo predpisi službene pragmatike, da bi ne nastala za mestno občino prevelika bremena. Končno je bilo sklenjeno, da se določba o štetju službenih let vrne personalno pravnemu oddelku v ponovno proučitev in poročanje.

Dopolnilne volitve v posamezne oddelke občinske uprave je g. župan na željo nekaterih občinskih svetnikov odložil na prihodnjo sejo. Predložene samostojne predloge je župan odkazal merodajnim oddelkom.

Po končanem dnevnem redu je župan sprejel predlog obč. svet. Fetiča, da naj se izvolijo petčlanska komisija, ki naj preišče, ali je najemina za najete prostore v Mahrovi hiši primerna. Nadalje naj ta komisija skuša dobiti prostore za vse mestne urade, ki so v privatnih hišah, v mestnih hišah in ugotovi, ali bi bil nakup Mahrove hiše umesten ali ne. Občinska svetnika dr. Bohinjec in Ivan Tavčar sta se izjavila proti predlogu obč. svet. Fetiča, ker bi znal izzvati vtis, kakor da smatra občinski svet sam zadevo za nejasno, in ker se s tozadevnimi vprašanji morajo baviti merodajni oddelki, med drugimi gradbeni odelj, stanovanjski odelj in uprav mestnih hiš. Obč. svetnika Beve in Hribar sta se pridružila stališču župana, toda pri glasovanju je bil končno Fetičev predlog odklonjen z veliko večino, čeprav se je izrekel zanj tudi župan sam.

Nato je župan dr. Puc odgovoril še na interpelacijo obč. svet. Rutarja zaradi stavbe ob Vrstoški ulici in Lepi poti, češ da je izven regulacijske črte. Župan je ugotovil, da je stavba pravilno v regulacijski in zazidalni črti, pač pa so bile druge vile ob isti ulici, ki so bile zgrajene v prejšnjem času nepravilno postavljene. Župan je obljubil, da bo v bodoče skrbel, da se bo natančno čuvala sklenjena regulacijska črta, ki jo sme spreminjati s svojim sklepom le občinski svet, ne pa gradbeni urad ali pa kak inženjer gradbenega urada.

Ker je bil s tem dnevnim red izčrpan, je župan zaključil ob 20.30 javno in otvoril tajno sejo, v kateri je bilo rešenih več prošanj za oddajo interno razpisnih službenih mest na podlagi sistematizacije za leto 1932. Ter prošnje za priznanje milostne pokojnine oziroma hranarine, za priznanje rodbinske določke, za stalne in začasne upokojitve ter za povziranje plač.

Roparski napad v Podtaboru pri Podbrezjah

Podnart, 30. junija.

Ni se še poleglo razburjenje zaradi roparskega umora v Drazgobci, kojega žrtvi sta bili mati in hčerka Lotričevi, že je danes zjutraj zopet pretresel Gorenjsko nov sličen zločin.

Izidina vas Podtabor leži nedaleč od Podbrezj okrog prijazne cerkvice z markantnim šiljastim zvonom na malem hričku. Mirna je ta vasica in mirni so njeni prebivalci, a danes je nemirna pod vrtom strašnega roparskega napada, izvršenega po domače pri Kovačevih.

Zvečer so se Kovačevi odpravili k počitku in okrog polnoči zažuje gospodinja Ana, stara preko 70 let, da je nekdo kliče. Ker se ji je glas zdel sličen glasu služkinje Pavle, je vprašala, kaj je. Toda zločinec, ki se je bržčas že pred večerom skril s svojim pomaglačem v kleti, je imitiral glas služkinje ter rekel, da naj gre gospodinja odpret vrata in gledat na skedenj, češ da njen brat, ki leži na skedenju, strašno hrope. V skrbah za brata in misleč, da jo kliče v resnici služkinja, je gospodinja vstala, odprla vrata svoje sobe ter prižgala elektriko. Čim je napadalec zagledal luč, je udaril najprej po žamici in potem zamahnil z roko na starko s tako silo, da jo je zbil na tla ter jo nato prijel za lase in jo pričel tolči ob tla in poleg stoječo skrinjo tako, da je oblezala vso v krvi.

Predno so prišli orožniki, sta napadalec pobegnila brez plena. V strahu, da sta sledovana, je eden od obeh skočil 6 m globoko s hodnika na gnojšče, drugi pa je bržčas pobegnil skozi vrata.

Podbreško orožništvo v svo energijo zasleduje zločinca ter žalijo vsi, da bi jim kmalu prišli na sled.

Stanje gospodinje je skrajno kritično.

Bolgarija porazila Jugoslavijo

Beograd, 30. junija. p. Danes popoldne se je odigrala na igrišču BSK z veliko napetostjo pričakovana tekma med Jugoslavijo in Bolgarijo. Za Jugoslavijo je bila ta tekma odločilnega pomena v borbi za balkanski pokal. Na žalost se nade niso izpolnile. Jugoslovanska reprezentanca je podlegla neprimerno boljši igri Bolgarov, ki so zmagali s 3:2 (2:0).

V prvem polčasu so Bolgari absolutno dominirali in naši sploh niso prišli do izraza. Bili so vseskozi v defenzivi. Šele v drugem polčasu so se nekoliko znašli, vendar pa se jim ni posrečilo doseči enakovredne igre. Šele proti koncu se je Živkoviću posrečil dvakrat lep predor ter je v 39. in 41. minuti zabil dva gola in tako rešil čast jugoslovanske reprezentance. Sodil je Grk Hadžipulos odlično. Publike 8000.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Oblačnost bo ponekod narasla, možnost lokalnih neviht, vroče. — Situacija vprašljiva za dne: Nad južno in centralno Evropo prevladuje relativno visok pritisk, nad severno in zapadno pa nižji pritisk. Razlike so neznatne.

Naši kraji in ljudje

V duhu Vidovega dne

Sto in sto kresov je na predvečer spominskega praznika plamtelo po naših hribovih — Mogočni dokaz naše narodne zavednosti

Ze včeraj smo objavili iz raznih krajev poročila, ki so že sama pokazala, da so se letošnje vidovdanske proslave vršile v duhu vzorov in bojev, ki jih najbolj obelodružuje v naši zgodovini Vidov dan. Ze prej so bile vidovdanske proslave tu pa tam združene z zažiganjem kresov, toliko kresov kakor letos, pa še ni nikdar plamtelo po slovenskih hribovih. Naj sledi še nekaj poročil iz raznih krajev.

Trbovlje, 30. junija.

V ponedeljek zvečer so goreli kresovi po vseh gričih in okoliških vrhovih. Prižgali so jih Sokoli in člani JRKD. Največja kresova sta gorela na Vražjem hribu in Klečici. Ves trg je bil v državnih zastavah. Službe božje na Vidov dan so se udeležili zastopniki oblastev, rudnika, rezervni oficirji, Sokol, gasilci, mladina vseh šol in zastopniki narodnih društev. Službi božji so sledile šolske proslave, katerih se je udeležilo številno občinstvo, ki se je s priznanjem in občudovanjem izražalo o lepih prireditvah in nastopih šolske dece in o delu učiteljskega zbora. V spomin na matere, ki so svoje sinove žrtvovali domovini, je Kolo jugoslovenskih sester pogostilo in obdarovalo 90 revnih starih ženic.

Hrastnik, 30. junija.

V naši dolini je gorelo na predvečer Vidovega dne veliko število kresov. Na Špičbergu so pripravili kres Sokoli iz Praprotnega, nad Rošem, na Dacarjevem hribu in pod Mrzlico ter po drugih vrhovih pa so zažigali kresove člani JRKD. Vsi ti lepi kresovi, ki jih po tolikem številu ne pomeni naša dolina iz najboljših časov in po nobenemu običaju, so najboljša priča narodne in državljanske zavednosti ter resno svarilo vsem nasprotnikom in skušnjavcem. Na Vidov dan po službi božji se je zbrala mladina deške šole v Narodnem domu. Učenke deške šole pa v šolskih prostorih, kjer so bile prirejene dobro uspele slavnostne akademije.

Novo mesto, 30. junija

Na predvečer Vidovega dne so zagoreli kresovi najprej po gričih okolice, večji kresovi pa so sledili plamenom na Kapitelskem hribu. Največji kres je bil gotovo v Gotni vasi na Borončevem hribu. Ta kres je zažgal g. Matko. Na hribu se je kar trlo ljudi, prasketale so rakete in petje članov Zveze kmetičkih fantov in deklet je veselo odmevalo daleč na okrog.

Vidovdanske proslave na gimnaziji je po službi božji otvoril ravnatelj G. Maselj z govorom, sledile pa so glasbene točke Podmladka Rdečega križa, pevski nastopi učencev I. in II. razreda pod vodstvom učiteljice Glasbene Matice gđe. Ropasove, sedmošolec Berkopec je krasno deklamiral Aškerčev pesem »Na Kalimegdanu«, njegov tovariš Schweiger pa je v lepem govo-

ru očrtal pomen Vidovega dne. Proslave so se udeležili poleg številnega občinstva zastopniki raznih društev in častniki garnizije. Posebno zanimanje je vzbujala razstava risb in ročnih del gimnazijskega dijaštva, ki jo je odlično uredil profesor risanja G. Germ.

St. Rupert na Dolenskem, 30. junija

Vsi hribi in holmi širše okolice so bili lepo razsvetljeni na predvečer Vidovega dne in celo na 550 m visokem strmem vrhu Okrogu je visoko zaplapolal kres ter ožaril precejšen kos Dolenskega. Med petjem domoljubnih pesmi so pokali možnarji in tako je dokazala naša idilična občina, da zna pojmoviti pomen Vidovega dne. Na sam praznik je bil ves kraj v zastavah in k službi božji je prihitelo tudi veliko število domačinov in okoličanov kljub zelo nujnemu delu na travnikih in na polju. Službi božji je sledila proslava šolske mladine z lepo uspešno igrano »Sirota Jerica«, s petjem in deklamacijami. Za lepo proslavo imajo velike zaslugе požrtvovalno učiteljstvo ter člani krajevnih organizacij JRKD.

Jesenice, 30. junija.

Pozno v noč pred vidovdanskim praznikom so nam svetili kresovi z vrhov okrog in okrog, ki so jih pripravili in zažigali člani narodnih organizacij z Jesenic in okolice. Z mesta se je dalo našteti nad 25 lepih kresov, bilo pa jih je gotovo še precej več in so njih plameni tudi daleč preko meja manifestirali našo narodno zavednost. Na Vidov dan dopoldne je bila v mestni cerkvi slovesna služba božja ob udeležbi predstavnikov občine, državnih uradov, JRKD, gasilcev, raznih narodnih društev ter učiteljskega zbora s šolsko mladino. Vse šole so priredile po maši z najboljšim uspehom lepe proslave ob zaključku šolskega leta in v proslavo velikega narodnega praznika.

Kranjska gora, 30. junija.

Lepo vidovdansko manifestacijo je vodil naš Sokol in so na predvečer Vidovega dne na Ruhi, Vitranju, na Brvojih, na Robeh in na Lomnici zažigali velikanski kresovi, ki so razsvetljevali vso dolino. Pred šolo se je tedaj stnil veličasten snovec Sokolov, zastopnikov uradov in velike množice občinstva. Slovesno je odmevala po vasi sokolska fanfara. Pred spomenikom padlih vojakov, ki je bil okrašen s šopki in vencji, se je dr. Grašič z globoko občutnimi besedami spominjal mrtvih rojakov, katerih trpljenje in smrt je tudi gradilo močno Jugoslavijo, ki jo moramo vsi zaradi sebe in pokojnih ljubiti in čuvati do zadnjega zdihljaja. Po govoru so pevec zapeli pesem: »Oj Doberdoba«. Med zvoki državne himne in navdušenimi vzkliki domovini in vladarskemu domu se je po govoru načel-

ka br. Lavtizarja razšla množica po lepi in prisrčni manifestaciji.

Skočja Loka, 30. junija.

Z lepimi kresovi je na predvečer Vidovega dne manifestiral ves naš okraj svojo narodno zavednost in državljansko zrelost. V neposredni bližini Skočje Loke je gorelo nad 20 kresov, posebno veličasten pa je bil kres na staroškem Kamenitniku. V ognjenem svitu so žareli Ljubnik, Križna gora, Sten, Kranjčelj, Osoje, Trata in Vešter. Na praznik je bila v župni cerkvi sv. Jakoba spominska služba božja, katere so se udeležili poleg učiteljstva in šolske mladine zastopniki oblasti in društev, v posebno častnem številu pa Sokoli s starostjo br. Dolencem in člani Narodne odbrane. Službi božji so sledile šolske proslave in je navzočnost najvažnejših javnih funkcionarjev poleg množičnih staršev služila v najboljše priznanje šoli in učiteljstvu.

Mežica, 30. junija.

Vsa mežiška dolina je na letošnji Vidov dan dala duška svojim nacionalnim občutkom in svoji zavesti, izkazani v težkih bojih za osvoboditev in zlasti še v strašnih časih vpadov tuje soldateske v dobi, ko je veličastna slovenskih krajev v največjem veselju uživala svobodo. Brez vsakih hrupnih svečanosti je Mežiška dolina na Vidov dan in njegov predvečer mirno in veličastno manifestirala svojo ljubezen do domovine in vladarja. Naenkrat so zagoreli mogočni kresovi — bilo jih je preko 10 razven manjših po raznih krajih in gričih — ter bodo trije od njih, in sicer prvi na Peci (2114 m), drugi na Urški (1696 m) in tretji na Strojni (1000 m) težko našli primere v slovenski domovini.

Ljudje, ki so bolni na želodčnih-ledvičnih in kamenih v mehuru, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnava jo leno delovanje črevesa z uporabo naravnih »Franz Josefovcev vode«. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefovca« grenčica sigurno skrajno priznane delujoče salinčno odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefovca« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Požar v Zalogu

Zalog, 30. junija.

Danes okrog 11.45 je nastal v Zalogu nenadno večji požar. Rdeči petelin se je oglasil na podstrešju posestnika Franceta Škerjancja. Gospodinja je bila zakurila ogenj v kotlu, kjer je kuhala pičo za živino, istočasno pa je zakurila tudi v štedilniku in kuhala kosilo za družino. Hiša je starinsko zidana ter so uhajale iskre iz kotla kakor tudi iz štedilnika. Zaradi vetra so buhale iskre v podstrešje, kjer je bila natpana mrvna in suha detelja. Kakor bi trenil, je nastal mogočen požar in že so vzplamteli pod zaoblaceno nebo sili plameni. Požar so opazili sosede, ki so prihiteli na pomoč. V splošni zmešnjava se je vendarle posrečilo takoj rešiti živino, ki so jo spustili iz hleva. Plameni so zajeli v naglici leseno ostrešje hiše kakor tudi hleva in skednja.

Zaloški gasilci so po daljšem naporu ogenj docela pogasili. Takoj za domačimi so stopili v akcijo tudi veški gasilci. Sreča v nesreči je bila tudi ta, da je baš ob času požara nastala nad Zalogo silna nevihta, ki je dokaj pripomogla k pogasitvi. Poleg sena, detelje in raznih lesenih predmetov, ki so bili nakopičeni na podstrešju, je pogorelo tudi nekaj obleke, tako da iz naša zaradi požara nastala škoda okrog 30 tisoč Din. Pogorišče so si takoj ogledali tudi veški orožniki, ki so ugotovili, da je nastala nesreča zgolj po nesrečnem naključju.

Vlomilci v Spodnjem Kašlju

Ljubljana, 30. junija.

Davi je orožniška patrulja iz Vevč pripejala v zapore deželnega sodišča 35letnega, samskega delavca Franceta, ki je bil zaradi tatvin že večkrat kaznovan in je znan kot premeten vlomilec. Obdolžen je, da se je udeležil nočnega vloma pri posestniku vdovi Dovčevi v Spodnjem Kašlju pri Zalogu. V torek so bili vsi domači in koci zastopani pri košnji na Barju, kjer imajo tudi veški in drugi posestniki večje travnike. Domači so ta večer sušili in spravljali mrvo pozno v noč. Doma je ostala samo posestnica Dovčeva. Okoli 23.

je začela ropot po hiši. Ker je mislila, da so prišli domov kosci, jo še rekla: »Tam na štedilniku imate kavo, da se malo okrepčate. Ni slutila, da je dobila poset treh drznih vlomilcev, ki so se plazili v hišo skozi omreženo okno, kjer so najprej prežagali železni križ in se nato skobacali v hišo. Prebrskali so vse in iztaknili v nekem stranskem predalu 16.000 Din gotovine. Pobrali so denar in jo nato odkurili po poti, kakor so prišli notri.

Sele drugo jutro, na praznik, je posestnica opazila, da so prišli v posete nepoklicani gosti, kajti kosci so se vrnili šele proti jutru. Vlom je Dovčeva naznanila orožnikom v Vevčah, ki so pod vodstvom komandirja — narednika g. Sušnika začeli takoj zasledovati vlomilce. Mnogi indiciji so kazali na to, da so vlomilci dobro poznali hišne razmere. Snoch se jim je posrečilo prijeti Franceta; dva druga sta se zaenkrat odtegnila od doma, orožniki pa so tudi njima na sledu. Vsi trije vlomilci so na praznik popivali po raznih gostilnah, kar jih je izdalo.

Polnočni obisk v bolnici

Maribor, 30. junija.

Brezposelna delavca Otmar in France, mladeniča dvajsetih let, sta se pred nekaj dnevi odločila za prav svojevrstno ugrabljenje svoje znanke Pepce, ki leži v dermatološkem oddelku mariborske bolnice. V popoldanskem urah sta prišla po vsakomur dostopni poti k pacientki, si gredoč dobro ogledala »v poštev prihajajoče okolnosti« ter nagovorila Pepco za pobeg po skrivnih potih v Avstrijo. Da bi se znanca lažje izmuznila iz bolnice, ji je izročil Otmar tudi posebno obleko, ki mu jo je posodila neka potepnica Marija. Ni bilo treba dolgozemih pogajanj, da se je trojica zedinila za moderno otmičjo sredi Maribora. Zgoditi se je imelo točno polnoči.

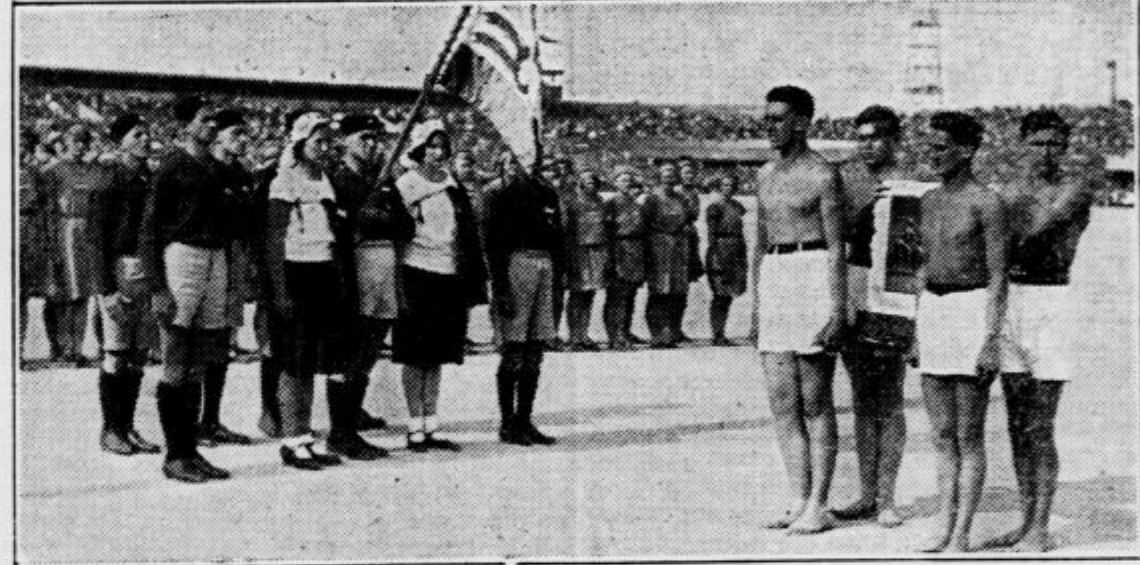
Ob koncu ure duhov je res splezal Otmar po skrivni poti čez terase in skozi hodnike v sobo, kjer je bila Pepca, dočim je ostal France na straži pod oknom. Ze prej pa sta podjetna mladeniča odrezala na dvorišču močno vrvo za sušenje perila in jo privezala na streho. Po tej vrvi bi se imela »spustiti ugrabljenka« s svojim zaščitnikom na tla. Vse je že kazalo, da bo romantičen podvig uspel. Zadnji trenutek pa je sumljivo gibanje v Pepcini sobi opazila bolniška strežkinja in dala znamenje za alarm. Otmar je brez pomišljanja pustil

Pobratimstvo jugoslovenskega in češkoslovaškega sokolskega naraščaja

Ze včeraj smo obširneje poročali o presrčni svečanosti na vesokolskem naraščajskem zletu v Pragi. Po javnem nastopu jugoslovenskega moškega in ženskega naraščaja je njegova posebna deputacija

minister dr. Slavik in dr. Fleischmann), na desni pa delegacija češkoslovaškega naraščaja s praporom, poklonjenim mu na ljubljanskem vesokolskem zletu od jugoslovenskega naraščaja. Na spodnji sliki je na

izročila češkoslovaškim pobratimom in posestrimam umetniško darilo.

Na naših slikah vidimo zgoraj prizor med predajo darila; na levi so voditelji našega in češkoslovaškega Sokolstva (dr. Nemeček, Gangl, Paunković, notranji mi-

levi delegacija našega naraščaja, ki je izročila letošnje darilo, na desni pa zastopniki češkoslovaškega naraščaja, ki so darilo prevzeli. V ozadju je razvrščen ves jugoslovenski sokolski naraščaj, ki se je udeležil zleta.

predstavil vrsto svojih učencev, s katerimi je dosegel zelo lepe rezultate, ki so enako ugodni s pianističnega in muzikalnega stališča.

Sezona počasi umira: to so njeni zadnji gibi. Toda umira častno in junsko. Njeni zadnji darovi niso brez vrednosti. Umira v polni lepoti, da čez dva meseca zopet vstane v mladostni spoštosti in sili. Bomo videli, koliko življenjskega soka bo v nji.

Ziga Hirschler.

Obsežno studio o Jovanu Dučicu je priobčila »Slavische Rundschau« v pravkar izišlem četrtem zvezku. Studio je pisal Nikola Mirković.

Novi spisi Miroslava Krleža. Eden največjih sodobnih jugoslovenskih pisateljev, Miroslav Krleža, ki biva sedaj v Parizu, potem ko je bil preživel več mesecev v Pragi in Varšavi, je pisal roman »Povratek Filipa Latinovica«. Roman je izšel te dni pri »Minervici«. Sedaj, ko je končal ta spis, ki je Krležin prvi roman v pravem pomenu besede, piše Krleža z vso verno velikim romanom o Juriju Križaniću, znanem apostolu slovenske misli. Gradivo za ta roman je Krleža nabiral že pred leti v Rusiji, sedaj pa v praških in varšavskih knjižnicah. Kakor zagotavljajo njegovi znanci, polaga Krleža v ta roman velike nade; z njim bo uveljavil svoje sposobnosti tudi v velikem tekstu zgodovinskega značaja.

»Koštana« v Pragi. Dne 2. julija se bo v »Narodnem divadlu« v Pragi uprizorila Konjovičeva opera »Koštana«, ki jo je igrala tudi ljubljanska opera. »Koštana« je bila sprejeta v vrsto slavnostnih iger ob priliki vesokolskega zleta.

Z vidovdanske proslave v Beogradu

Člani vlade zapuščajo cerkev po svečani službi božji. Od leve na desno v prvi vrsti so: minister pravde Boža Makšinović, minister trgovine in industrije dr. Albert

Kramer, predsednik Narodne skupščine dr. Kosta Kumanudi in poljedelski minister Jura Demetrović.

Kulturni pregled

Ivan Rendić umri

Po daljšem hiranju, h kateremu je poleg visoke starosti najbolj pripomogla revščina, je umrl na Braču kipar Ivan Rendić.

Rendić se je rodil 25. maja 1849 v Supetru na Braču. Umetnostno se je izušal v Italiji in njegova umetnost je imela nanj največji vpliv. V galerijah in cerkvah Benetk in Florencia je Rendić doživel v močnega oblikovalca in se je poslej dolga desetletja udeleževal v hrvaški likovni umetnosti. Živel je od l. 1873—1900 v Trstu, nato v Zagrebu in naposled v svojem rojstnem kraju. V njegovem ateljeju se je nekoč uril v kiparstvu današnji največji jugoslovenski kipar Ivan Meštrović.

Rendić je zapustil mnoge spomenike: v Krapini stoji njegov Gaj, v Makarski Kačič, v Dubrovniku Gundulić, v Zagrebu Preradović, na pokopališču v šestih nagrobnik Ante Starčevića itd. Svoje kipe je razstavljal na mnogih razstavah doma in na tujem in si pridobil z njimi velik sloves.

Z Ivanom Rendićem je umrl umetnik, ki mu je zagotovljen trajen spomin v zgodovini jugoslovenske likovne umetnosti.

Zagreboško pismo

Stravinskiji v baletu. — Slovo Milana Sachsa. — Odhod Vere Misite. — 100 predstav »Grofičice Maričice«. — Rijavčev govor.

Konec sezone. Igraja Stravinskovo delo »Svatba«, ki smo ga ondan poslušali v koncertni dvorani —

izvajal ga je »Lisinski« pod vodstvom Milana Sachsa — je prišlo tudi na oder v obliki ruskih koreografskih scen z glasbo. Tako je ta nenavadna skladba dobila tudi svojo vidno podobo, ki je še ojačala njen učinek. Čeprav se glasba Stravinskega v »Svatbi« naslanja po večini na ritmičen element, je vendar zelo težko, predrediti tej zapleteni glasbi koreografijo. Zaradi tega je dejanje, ki ga je bila izvršila Margareta Fromanova kot režiserka in kot koreografka, veliko in značilno. Fromanova se je z nenavadnim darom in z veliko bitovnostjo vživela v to delo, mu dala z gibanjem živahno ozadje in zanimivo predstavo. S tem je Fromanova ustvarila eno svojih najlepših in najboljših koreografij, ki ni v nobenem oziru banalna, marveč v duhu skladbe same na vsej črti resna. V tej koreografiji čuti duha in mnogo izvirnosti, invencije in fantazije. Pri skladbi Stravinskega je zanimivo to, da ni hotel posamezne osebe prikazati izključno z določenimi vlogami; tako n. pr. tenor ne poje vedno »ženin« ali ba »četač«, marveč Stravinski razumeva posamezne glasove kot nekatere orkestralne deleže in določa, da isto osebo pojó razni pevci, kakor pač zahteva dramatski izraz. Z drugimi besedami: V orkestru ne izraža trobenta samo četa, a flauta samo neveste. Če mora nevesta povedati kaj takega, kar je dramatsko posebno važno, tedaj ji ne bo zadoščal zvok flaute in skladatelj bo segel po močnejšem dramatskem izrazu. Flauta ne more izražati ono isto nevesto, ki n. pr. poje neko zaljubljeno

romanco, ali ko ubija. V tem smislu je Stravinski razumel tudi svoje pevke. Zato pri baletu slišiš, kako poje ba (sicer obe) in pleše ženin itd.

Po »Svatbi« smo gledali še balet »Seherzad«. Obe skladbi sta se izvajali v počast 50letnice Igorja Stravinskega. Dirigiral je Milan Sachs in to je bila hkrati njegova poslovilna predstava. Sachs zapuščja Zagreb in prevzema mesto opernega ravnatelja v Brnu. Z njim izgublamo vraga umetnika močnih in individualnih sposobnosti. Več ko dvajset let je Sachs posvetil svoje sile našemu mestu in je dvigal posamezne predstave na višino največje umetnostne dovršenosti. Sachsova umetnost je našla v Zagrebu popolno umevanje in budo njegova velika dela (Charpentier, Wagner, Smetana, Janček I. dr.) ostala neizbrisna v zgodovini umetnostnega življenja našega mesta. Sachs je bil prišel v Zagreb kot član orkestra, nato se je oprijel dirigentske palice in je začel najprej dirigirati opere, zatem pa opere. S svojimi sposobnostmi se je povzpел do prvega dirigenta zagrebške opere in je bil nekaj časa tudi njen ravnatelj. Kritičen nasproti sebi in drugim, je vedno zahteval popolnosti v umetnosti in se ni nikdar zadovoljil s kompromisi. Nemirna umetniška kri ga je vodila k vedno večjem delom in vse naloge je reševal s svojim neumornim umetniškim temperamentom in neizbržno intuicijo. Toda Sachs ni ustvarjal samo v gledališču. Tudi na koncertnem podiju je bil moč na svojem mestu: z »Zagreboško filharmonijo« in s pev. zborom »Lisinski«, si je pridobil marsikak velik uspeh. Sedaj Sachs odhaja od nas in mu lahko samo želimo kar največ uspeha na novem mestu! To je bilo prvo slovo v gledališču. Drugo

je bilo slovo Vere Misite, naše operne divje, ki je bila angažirana za gledališče v Gradcu. Od zagrebškega občinstva se je bila poslovila v operi »Grofičica Maričica«. Njeno slovo je bilo presrečno in bučno, ker ji je občinstvo dovolj jasno in odkrito pokazalo svoje neomejene simpatije. Pri tej izvedbi je bilo značilno še to, da se je Kalmanova opereta »Grofičica Maričica« uprizorila pri nas točno 100 krat. Impozantno število; le redkokatera druga opereta se lahko ponaša z enakim. Zanimivo je, da v nji še zdaj nastopajo nekateri, ki so peli v vseh do sedanjih predstavah — torej so nastopili 100 krat v enem in istem delu! — eden med njimi pa je pel celo 180 krat v tej operi, ker je bil prej angažiran v nekem drugem gledališču. Neka sodelujoča je bila ob premieri še majhen otrok... danes je že odraslo dekle in tudi ona je nastopila stotič. Stokrat »Grofičica Maričica« je pomenilo sto novih uspehov popularne opere. Tudi stota predstava je bila razprodana do zadnjega kotička. Navdušenje pa — prav kakor prvega dne!

Josip Rijavec je ponovno zgoštol pri nas. Pel je s svojim najlepšim registrom, kar bi nam hotel storiti slovo kar najtežje. Kaj čudno torej, če je po ariji in dejanjih zagrmel viharen aplavz. Sroh je vsa izvedba Puci-njeve opere »Bohémec« stala pod srečno zvezdo. Predstava je očitovala animo, temperament in elan. Vsi sodelujoči so peli v najboljši razpoložnosti: posebej velja omeniti Gito Gjurančev (Mimi), pevko z izredno lepim glasovnim materialom. Josipa Križaja (Collin) in Eriko Druzovičev (Musetta).

Glasbena šola »Lisinskega« je priredila s svojimi učenci javni nastop. To pot so nastopili učenci Srečka Kumarja. On nam je

V nedeljo 3. julija ob 18., Igrišče Mirija
mednarodna nogometna tekma

Rapid (Dunaj) : Mirija

Rapid je eno najslavnejših nogometnih moštev Evrope, večkratni zmagovalec v srednjeevropskem cupu, stalni avstrijski prvak in obvezan nastopiti v Ljubljani s svojim kompletnim internacionalnim moštvom.

Predprodaja vstopnic v kavarni »Evropac, stojšča v predprodaji Din 12.—, pri blaginjah pred tekmo Din 15.—

Ob vsakem vremenu.

Predtekma ob 16.30.

Domače vesti

Današnji številki so priložene položi-
ce za one gg. naročnike, ki jim je naro-
čina potekla. Prosimo jih, da jo obnove
zaradi reda v prvih dneh meseca. Naro-
čniki, ki so doslej plačevali naročnino za
pol ali četrt leta naprej, naj ob nastopu
druga polletja blagovolijo obdržati to
lepo navado in naj plačajo naročnino za
3 ali 6 mesecev, ker tako upravi lista
zelo olajšajo delo in ji prihranijo tudi
mnogo stroškov. Vse cenjene naročnike
ponovno prosimo, da plačujejo naročni-
no točno, da jo bodo imeli poravnano
vedno vsaj za tekoči mesec, saj zavaro-
vanje pri zavarovalnici »Triglav« za pri-
mer smrtne nesreče po neizpolni velja sa-
mo za one naročnike, ki z naročnino ni-
so v zaostanku. Zavarovalnica ni dolžna
izplačati zavarovane vsote 10.000 Din
svojem ponesrečenca, ki je na naročni-
ni zaostal. Zato naj vsakdo, ki bi imel
pri upravi kak zaostanek, poravnava na-
glo tudi tega. Za časa počitnic, dopustov
in odhoda v letovišča in kopališča pro-
simo naročnike, da nam javijo preme-
bo naslova pravočasno, da jim bo tudi
list pravočasno dospel na novi kraj.

Uprava Jutra.

* Napredovanje pri Stolu sedmorice, od-
delku B v Zagrebu. S kraljevim ukazom
so napredovali: dr. Vuk Ivan, kasacijski
sodnik v II-1 položaju skupino, dr. Čipčić
Marko, tajnik v IV-2 položaju skupino, in
Miklavžič Jože, pisarniški ravnatelj, v V.
položajno skupino.

* Diplomirali so na kemijskem oddelku
Ljubljanske tehnike gg. Hočevar Josip, Ko-
zina Pavel, Premrl France, Škarabot Fran
in Verneza Nikša, na juridični fakulteti
v Zagrebu pa g. Odon Šorli, s.a. maribor-
skega notarja g. dr. Iva Šorlija. Čestitamo!

* Novi pooblaščen inženjerji. Mini-
ster javnih del je dovolil javno prakso na
vsem ozemlju naše države specialno iz
arhitektonske stroke inženjerjem iz Ljub-
ljane Josipu Platnerju, Francu Tomažiču
in Ivi Medvedu.

* Člani banovinskega odbora JRKD iz
brežiškega okraja. V nedavni objavi bana-
vinskega odbora JRKD, ki tvori v naši ba-
novini vrhovno instanco nove vsedrjavne
stranke, se je glede članov iz brežiškega
sreza vrnila pomota. Zato objavljamo da-
nes točen seznam za brežiški srez. Njego-
vi zastopniki v banovinskem odboru so
gg.: Ivan Urek, narodni poslanec; Ernest
Krušič, banški svetnik v Sevnici; dr.
Janko Dronovšek, odvetnik v Brežicah;
Martin Rožman, župan in posestnik v
Artičah, in Franc Trupej, posestnik in
trгоvec v Šmarju pri Sevnici.

* Priprave za kmetijski praznik na Kr-
škem polju. Samo par tednov nas še loči
od tradicionalnega kmetijskega praznika
na Krškem polju, kjer so kmetje prvi pri-
čeli boj za osvoboditev in nam mora biti
ta božja posebnost sveta. Vsako leto se pro-
slavlja kmetijski praznik na tem polju, letos
pa bo po prijavah sodeč prireditelj, kakor
je Krško polje še ni doživelo. 14. avgusta
bo veličastna jugoslovanska manifestacija.
Dopolodne se bo vršilo premiranj konj in
razstava živine, nato pa sprevid konjen-
ikov in okrašenih voz na Krško polje. Ta-
koj po zborovanju bo velika konjska dirka.
Po sponoru se bo vršila ljudska veselica.
Upati je, da dobe udeleženci 75 odstotni
popust na vseh železnikih. Vsi 14. avgusta
na Krško polje!

* Dobrovoljci! Češkoslovaška nacional-
na organizacija »Krog bivših srbskih do-
brovolčev« v Pragi sklicuje sestanek s svo-
jimi vojnimi tovariši jugoslovanskimi do-
brovolci, ki se bodo udeležili sokolskega
zleta v Pragi, za ponedeljek 4. julija ob 20.
v japonski dvorani hotela Beranec, Praga.
Kraljevi Vinohrady, Tylova namesti. Poz-
vamo udeležence sokolskega zleta, da se
odzovejo bratskemu vabilu. Tovariši, ki
pridejo v Ljubljano in česa žele, naj se
zgledajo pri tovarišu Pavlu Krečiču, trgovcu
in posestniku na Vidovdanski cesti. Pisma
pa naj se pošiljajo na naslov: Sreska or-
ganizacija ratnih dobrovoljcev, Ljubljana.

* Denarna pomoč za zdravljenje rezerv-
nih oficirjev v kopališčih. V smislu člena
295 zakona o ustroju vojske in morna-
rice imajo pravico na denarno pomoč za
zdravljenje v kopališčih oni rezervni ofi-
cirji in vojaški uradniki, ki so v tem svoj-
stvu služili v vojni dobi in kojih bolezen
je posledica vojne. Za tako pomoč naj se
dotični oficirji in vojaški uradniki obrača-
jo na vojno okrožje, v katerega območju
stalno bivajo.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1.
čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3.
temperatura 4. relativna vlaga v %, 5.
smer in brzina vetra, 6. oblazinost 1-10, 7.
vrsta padavin, 8. padavine v mm. Tem-
peratura: prve številke pomenijo najvišjo,
druge najnižjo.

30. junija

Ljubljana 7, 763,2, 16,0, 80, WSW1, 8, —;
Ljubljana 13, 762,5, 21,0, 60, SW4, 10, —;
Lež; Maribor 7, 762,6, 18,0, 80, NNW1, 2, —;
—; Zagreb 7, 762,9, 20,0, 90, ESE1, 3, —;
—; Beograd 7, 762,4, 20,0, 70, E1, 1, —;
—; Sarajevo 7, 763,6, 17,0, 70, mirno, jasno
0,3, dež; Skopje 7, 763,7, 19,0, 60, mirno, 3, —;
—; Split 7, 760,8, 22,0, 50, mirno, 7, —;
—; Kumbor 7, 761,6, 20,0, 80, mirno, jasno, —;
—; Rab 7, 761,4, 21,0, 70, N2, 3, —;
—; Temperatura: Ljubljana 27,0, 15,0; Mar-
ibor 23,0, 15,0; Zagreb 30,0, 17,0; Beograd
29,0, 16,0; Sarajevo —, 13,0; Skopje 30,0,
10,0; Split 29,0, 19,0; Kumbor —, 17,0; Rab
—, 19,0.
Sonce vzhaja ob 4.15, zahaja ob 19.51.
Luna vzhaja ob 0.54, zahaja ob 17.25.

* Velike skavtske slavnosti v Zagrebu.
Danes dopoldne se prične v Zagrebu kon-
gres skavtov, katerega se udeležijo skavti
iz vse naše države. V Maksimiru je zve-
zni skavtski tabor. V obsežnem parku so
postavili številni šotori, v katerih bodo
bivali skavti v času kongresa. Uvedena je
v taboru električna razsvetljava in tudi
vodovod. V taboru bo nastanjenih približ-
no tisoč skavtov. V dobi zasedanja kongre-
sa bo zvezna uprava izdajala časopis »Lo-
gorske novine«, da bo poročal o poteku
kongresa, ki se vrši pod pokroviteljstvom
prestonolaslednika Petra.

* Kongres gledaliških igralcev. V dne-
h 4. in 5. julija se bo v Beogradu vršil kon-
gres članov Udruga gledaliških igralcev
kraljevine Jugoslavije. Prošli kongres se
je vršil leta 1929. Kongres je takrat cen-
tralni upravi naročil naj stori vse potreb-
ne korake, da se uvede zakon o društve-
nem penzijskem fondu za vse člane gleda-
lišč v naši državi. V to svrhu se bo prihod-
na društvena uprava izvolila za dobo treh
let. Sedanja uprava pa bo na kongresu po-
ročala o svojem delovanju.

* Udeleženci kongresa jugoslovanskega
profesorstva društva so deležni četrtin-
ske vožnje na podlagi železniške legitima-
cije in potrdila o udeležbi kongresa. Voz-
na olajšava velja od 3. do 15. t. m.

* Naročnikom in čitateljem tedenske re-
vije »Življenje in svet«. Pravkar izišli šte-
vilki ilustrovane tedenske revije »Življenje
in svet« je priloženo vsebinsko kazalo za
11. knjigo. Kazalo dobe brezplačno vsi na-
ročniki.

* Vsem šahistom — turistom! Šahov-
ski odsek »Svobode« na Jesenicah sporoča
vsem, ki so se prijavili in ki so se name-
ravali prijaviti k šahovskemu turnirju na
prostem na Golici 29. junija, da se za-
radi želje večine udeležencev in zaradi ne-
predvidenih tehničnih težkoč (zaposlitve
na ta dan itd.) ta šahovski turnir preloži
in se vrši neprekinjeno v dneih 14. in 15.
avgusta. Podrobnosti bomo pravočasno
javili. Odbor prosi najboljših priprav za
turnir.

* Ruska kapelica pod Vrščem. V ne-
deljo dne 3. julija priredi Ruska Matica
tradicionalno romanje k ruski kapelici pod
Vrščem. Odhod iz Ljubljane s turističnim
vlakom ob 5.10, prihod v Kranjsko goro ob
8.03. Ob 11.30 se bo v kapelici vršil para-
stos za duše ruskih vojakov, katerih števil-
ni grobovi so raztreseni po tem lepem kra-
ju Slovenije. Ruska Matica vabi k udelež-
bi na tem romanju vse v Sloveniji biva-
joče Ruse in svoje jugoslovanske prijatelje.

* Novi grobovi. V Ljubljani je umrl g.
Libor Pirč. Pogreb bo danes ob 18. — V
Mostah je umrl g. Ivan Suštar, mizarski
mojster. K večnemu počitku so ga polo-
žili včeraj popoldne pri Sv. Križu. — V
Braslovcah je umrl g. Franjo Plaskan.
Pogreb bo danes ob 10. — Pri Devici Ma-
riji v Polju je umrla gdč. Zinka Ožbalto-
va. Pokopali jo bodo danes ob 16. —
Pokojnim blag spomin, žalujočim naše
iskreno sožalje!

* Kresovi naj spet zagorijo na predvečer
slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Me-
toda 4. julija po vseh vrhovih širne Slo-
venije! Visoki reči plameni kresov naj
bodo opomin vsem, da smo budno na stra-
ži za našo sveto narodno stvar. Zato pro-
simo narodna društva, v prvi vrsti podru-
žnice CMD, da oskrbe, da se zažge čim več
kresov.

* Spremembe v sodnopriskrbi službi.
Postavljeni so bili: Mihael Grobovšek, slu-
žitelj v Ptuj, za zvanika-poduradnika v
Murski Soboti, Alojzij Kralj, dnevnika-
r v Murski Soboti, za služitelja v Ptuj, žan-
darmerijski kaplar Martin Mole za dnevnika-
rja pri okrožnem sodišču v Celju, dnevnika-
r-služitelj Leopold Vipotnik za služitelja
v Celju, žandarmerijski kaplar Franc
Bec za dnevnika-ru-služitelja v Ormožu;
dalje je postavljen za zvanika-podurad-
nika v Kočevju Anton Nunčič, doslej slu-
žitelj na Brdu, za služitelja na Brdu pa
Josip Peternel, dnevnika-ru v Ormožu. Re-
aktiviran je za služitelja v Trebnjem Fran-
Beč. Premesčena sta: zvanika-podurad-
nik Ivan Milnar iz Kočevja k deželnemu
sodišču v Ljubljano in služitelj Anton Pen-
ca iz Trebnjega k okrožnemu sodišču v
Novem mestu. Upokojena sta letniška
paznika v Mariboru Rudolf Macarol in Lu-
ka Kekec.

* Dve mestni letniškega paznika-zvanič-
nika ali pripravnika sta razpisani pri
okrožnem sodišču v Mariboru, pri okro-
žnem sodišču v Celju pa eno mesto
Hkratu se oddajo tudi vsa mesta letniških
paznikov-zvanikov ali pripravnikov, ki
bi se izpraznila v teku razpisa ali pa za-
radi njega. Lastnoročno pisane prošnje naj
se vložijo do 10. julija pri predsedništvu
okrožnega sodišča v Mariboru oziroma v
Celju.

* Samomor zaljubljenega uradnika. V
Beogradu je v stanovanju svojih staršev
izvršil samomor davčni uradnik Nikola
Pavlovič, znan kot vesten uradnik. Name-
raval se je poročiti z Jelico Spasičevič, če-
mur pa so njegovi starši nasprotovali.

* Obup Slovenke v Dubrovniku. Danica
Ponikvarjeva, ki je služila v mlekar-
ni »Alpac« v Dubrovniku, je v sredo zjutraj ob
skalnat morski obali skočila v globok pre-
pad, hotel izvršiti samomor. Zaradi moč-
nega zaleta ni padla na skalovje, marveč
v morje, kjer je izgubila v valovih, a zopet
priplavala na površino. Ribiči so jo opazili
in jo potegnili na obrežje. Prepeljali so jo
v bolnico, kjer so zdravniki ugotovili, da si
je sicer nalomila hrbtenico, da pa utegne
ostati pri življenju.

* Hercegovina izvaja kače. Upravnik
Doma narodnega zdravja v Mostarju je s
farmaceutsko firmo Bayer Lieuzin v Lever-
huzanu, ki se bavi z izdelovanjem serumov

proti pikju strupenih kač, sklenil pogodbo
za dobavo strupenih kač iz Hercegovine.
Za vsako kačo plača firma 25 Din. Dom
narodnega zdravja je akcijo pričel v sre-
žmotskem, kjer so siromašni ljudje že za-
čeli z lovom. Izumili so v to svrhu pri-
pravno orodje. V par tednih so nalovili nad
500 strupenih kač, kakršnih je v Hercego-
vini v izobilju.

* Usodne posledice lahkomišelnosti. Pred
okrožnim sodiščem v Bihaču se je moral
te dni zagovarjati bivši sreski načelnik v
Cazinu dr. Mladen Džigurski zaradi pone-
verbe. Zašel je v dolgove in si ni znal ure-
diti svojega življenja tako, da bi izhajal s
svojimi rednimi dohodki. V lahkomišelnosti
nadi, da bo že kako prišel do denarja, si je
sproti izposojal iz svoje uradne blaginje.
Na ta način si je prisvojil 34.700 Din dr-
žavnega denarja, ki ga ni mogel pravočas-
no vrniti. Vrh tega si je skušal pomagati
tudi na ta način, da si je zaračunal večje
potne stroške kakor so mu po zakonu šli.
Sodišče ga je obdoložilo na eno leto strogega
zaporu in izgubo državljanjskih pravic za
leto dni.

* S koso ga je pretepel. Ko se je pred
dnevi vračal Volgemut Miha, posestnik iz
Pacina, domov, ga je na cesti napadel neki
Ivan Tilič iz Kicarija. Podri ga je na tla
ter ga s koso pretepel skoraj eno uro,
dokler ni kose zlomil. Volgemut se je dva-
krat onesvestil. Iz mučnega položaja sta
ga rešila Leopold Ceti in njegova žena
Ivana. Tilič je Volgemuta napadel najbrže
iz sovraštva; med pretepanjem je kričal,
da ga bo tako dolgo tepel, da ga ubije, da
bo drugi vedel proti njemu pričati. Zade-
vo ima tujsko sodišče v rokah. Tilič de-
janje priznava. Volgemut pa se zdravi do-
ma, ker nima sredstev za zdravljenje.

* Kako se je ponesrečil splavar Franc
Milnar. Kakor smo že poročali, je v nedeljo
popoldne blizu Trnjanskega kopališča pri
Zagrebu v Savi utonil stari splavar Franc
Milnar iz Savinjske doline. Vrtinci Save
so truplo potegnili v globino, tako da ga
v nedeljo niso mogli najti; šele v ponedel-
jek ga je našel neki seljak iz Jakuševca.
K Savi se je podala komisija, po ogledu
pa so pokojnika prepeljali na pokopališče
na Miroslj. Kakor je doglala zagrebška
policija, je bil Milnar namenjen v Vinkov-
ce, ustavi pa se je s splavom pri Zagrebu,
ker je nameraval obiskati svojega tretjega
sina Tončka, ki je trgovec v Trnju. Utru-
jen od napornega dela je na robu splava
zaspal in tako se je zgodilo, da ga je krmilo
sosednega splava močno udarilo po glavi
in je moč zdrsnil v Savo. Oba njegova sina
ki sta bila na splavu, sta skušala potegniti
nesrečnega očeta iz Save, a brez uspeha,
ker je truplo izgubilo v valovih.

* Na avtobusni progi Ljubljana-Tacen-
Škaruša-Vodice-Cerkije-Kranj in obratno
ostane stari vozni red avtopodjetja O. Žu-
žek neizmenjen.

* Za koparno sezono priporoča najnov-
še kopalne torbice iz Japonskega bista
trrdka M. Tkarc, Ljubljana.

* Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in
škrobijeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

u. Ameriški izletniki v Ljubljani. V so-
boto 2 t. m. se pelje skozi Ljubljano z
vlakom ob 8.50 okrog 200 ameriških izlet-
nikov, ki potujejo dalje v Zagreb in Beo-
grad in se nato vrnejo v Slovenijo, kjer si
ogledajo našo lepo Gorenjsko. Med izletni-
ki bo tudi nad 50 ameriških visokošolcev,
ki prihajajo prvič v Jugoslavijo. Narodni
izseljeniški odbor priredi tem izletnikom
svečan sprejem na kolodvoru. Vabimo vsa
nacionalna društva, da se zberejo v sobo-
to ob 8.30 na kolodvoru. Sprejema se ude-
ležijo tudi godba »Slovec«. Pokažimo dragim
gostom, da so nam dobrodošli!

u. Zborovanje gostilničarjev iz okolice.
Včeraj dopoldne se je vršil v Kavčičevi
restavraciji na Privozu redni občni zbor
gostilničarske zadruge za okolico Ljubljane.
Vodil je načelnik g. Jakob Josih, pri-
sostvoval pa je tudi zastopnik ZTOI dr.
Koce. Tajnik g. Pintar je v poročilu o de-
lovanju organizacije omenjal številne mo-
mente, ki jih je morala prebroditi organi-
zacija, da je v vsakem pogledu ščitila svoje
člane. Poročilo so sprejeli zborovalci z
odobravanjem, na kar je poročal g. tajnik
še o imovinskem stanju zadruge. Odbor
je bil podan absolutorij. Letna članarina
ostane 40 Din. Na predlog dosedanjega na-
čelnika je bil izvoljen za novega načelnika
g. Franc Suštaršič iz Zapuž, za podnačelnika
pa g. I. Rus. V odboru so: gg. Kuhar,
Josih, Anžič, Mrhar, Medved, Marenc, Ra-
movč, Magister, Kramar, Grad in Javornik
namestniki pa: gg. Pirnat, Suhadol, Bre-
celj, Kratk, Selan in Jeriha. Nadzorni od-
bor tvorijo Mercina, Anžur in Gerbec. Pri
raznortostih so zborovalci živahno raz-
pravljali o vseh najbolj perečih stanovskih
vprašanjih.

u. Odhod počitniških kolonistov mestne
občine. I. počitniška kolonija za morje od-
ide jutri v soboto. Zbirališče ob 17. na
glavnem kolodvoru, odhod vlaka ob 18.20.
I. počitniška kolonija za Breznico odide v
ponedeljek. Zbirališče ob 6. zjutraj na gl.
kolodvoru, odhod vlaka ob 7.15. — I. po-
čitniška kolonija za Medno odide takisto
v ponedeljek. Zbirališče ob 6. zjutraj na
glavnem kolodvoru. Odhod vlaka ob 7.15.

10% popusta

Zaradi preselitve trgovine s Sv. Petra ce-
sti št. 3 v lastno hišo na Sv. Petra cesti
št. 11 se prodaja vse modno blago 10 %
ceneje. — Se priporoča trdka 7625

IGN. ŽARGI.

Vrednostni papir
ki ga trgovci najbolj cenijo, so »Ju-
trovič« oglas.

Prva številka »Slovenskih poti«:
MISKO KRANJEC

Težaki
je pravkar izšla
pri
TISKOVNI ZADRUZI
To je povest iz Prekmurja, ki jo je na-
pisal mladi, mnogo obetajoči pripovednik.

u. Kopalni vlak na Gorenjsko in na
Ježico. Pričenši z jutrišnjim soboto bo vo-
zil ob lepem vremenu na progi Ljubljana-
Škofja Loka kopalni vlak, ki bo odhajal iz
Ljubljane gl. kolodvor ob delavnih dneh
ob 14.20, ob nedeljah in praznikih pa ob 13.15.
Pri povratku bo odhajal kopalni vlak vsak
dan iz Škofje Loke ob 18.22, iz Gorenje va-
si-Reteč ob 18.28, iz Medvode ob 18.34, in
iz Medna ob 18.38. — Kopalni vlak na Je-
žico prične voziti v nedeljo in bo vozil ob
lepem vremenu le ob nedeljah in praznikih.
Odhajal bo iz Ljubljane gl. kol. ob 12.47
ter se vračal z Ježice ob 19.29. Občinstvo
se bo obveščalo o prometu kopalnih vlakov
s posebnimi oglasji, ki bodo vsak dan ob 9.
dalje razobešeni v veži postaje glavnega
kakov tudi gorenjskega kolodvora in pri
»Putnikih« v palači Ljubljanske kreditne
banke. Za oba kopalna vlaka velja polovič-
na vožnja.

u. Pota in stradoni na Ljubljanskem
barju. Mestna občina je prepuščala dose-
daj košnja na nekaterih stradonih in potih
na Ljubljanskem barju različnim posestni-
kom, ki imajo v bližini xeh potov in stra-
donov svoja zemljišča, pod pogojem, da jih
oskrbujejo. Ker se je pa izkazalo, da ta po-
stopke ne vodi do željenega uspeha, se je
mestna občina odločila, da bo sama oskr-
bovala pota in stradone, zaradi česar pre-
jenja tudi vsak kakršnikoli užitek košnje
itd. Mestno načelstvo zatorej razglasi, da
bo 1. januarja 1933 prevzelo oskrbo-
vanje in s tem tudi užitek vseh stradonov
in potov v pomeirju mestne občine, ki so
javna last. Morebitne ugovore je predlo-
žiti mestnemu načelstvu do 15. t. m. ker se
pozneje dospelji ugovori ne bodo upoštevali.

u. Tržno nadzorstvo, ki se je pred me-
seci preselilo v Mestni dom, št. nadstropje
vhod iz Strelške ulice je dobilo svoj tele-
fon, da bo tako mnogim strankam omo-
gočeno hitreje poslovanje. Centrala na
mestnem magistratu zveže tržno nadzor-
stvo po številkah, ki so navedene v tele-
fonskem imeniku.

u. Izlet z avtobusi v »Dolno gradovo«.
Opozarjamo članstvo »Krkce, da se v čim
večjem številu udeležijo izleta z avtobusi
na Dolensko v »Dolno gradovo« okoli
Novega mesta. Izletniki si ogledajo okoli
14 gradov. Odhod iz Ljubljane v nedeljo
3. julija ob 5. zjutraj s šentjakobskega
trga. Vožnja tja in nazaj s celodnevno pre-
hrano stane 70 Din. Prijave sprejema dro-
gerija Gregorič. Odbor »Krkce.

u. V kapeli slov. starokatoliške cer-
kve na Gosposvetški cesti št. 9 izostane v
nedeljo, dne 3. julija, služba božja, ker se
bo vršila v Mariboru. Prihodno nedeljo
bo zopet redna služba božja v Ljubljani
ob 9.

u. Kolo jugoslovanskih sester v Ljub-
ljani, naznanja, da odide 1. kolonija v »Dečji
dom« v Kraljevo dne 2. julija ob 18.20
z glavnega kolodvora preko Zagreba. Star-
še opozarjamo, naj pripeljejo svoje otroke
ob 17.30 na kolodvor.

u. Članom SPD. Člani, ki doslej še ni-
so poravnali članarine za tekoče leto, naj
jo poravnajo najkasneje do 15. t. m., ker
se bo sicer smatralo, da so izstopili iz dru-
štva. V tem primeru bodo morali, če se
nanovo vpisujejo, plačati ponovno vpisnino.

u. Zasedavana vilmolska družba. V
zadnjem času se čedalje večje ponavljajo
vlomi in tatvine po raznih novih stavbah
v mestu in na periferiji. Skoro sleherni
dan dobiva policijska uprava prijave gle-
de tatvin obleke in drugih predmetov, zla-
sti na še nedozidanih stavbah. Oškodova-
ni so v veliki večini ubogi delavci, ki shra-
njujejo obleko in druzo v teh stavbah, kjer
imajo po navadi tudi zasilna prenočišča.
Kakor domnevajo varnostna oblastva, se
je stvorila v Ljubljani posebna družba, ki
se specializira na to vrsto vlomov in
tatvin iz načina vlomov je dokaj razvidno,
da ne gre le za priložnostne tatvine, mar-
več so na poslu prebrisanli, ki skušajo iz-
rabljati neprevidnost delavcev.

u. Nepoznana sleparica se je pojavila v
Ljubljani. Mlajša, navidezno dostojna že-
nska prihaja v stanovanja raznih strank in
jih izkorišča v imenu nekoga dobredelnega
društva. Je nevarna tatnica, ki izrabljuje
priliko, da se okoristi s tujim blagom. Za-
namlja zlasti ljudi v predmestjih. Policija
sodi, da je to najbrže nekda bivša kaznenka,
ki je prišla šele pred kratkim na svobodo,
a se bo menda kmalu spet znašla za rešet-
kami.

u. Preporočali, ki gredo na kolonijo.
se opozarjajo, da bo danes ob pol 18. zadnji
sestane; odhod v ponedeljek 4. t. m. ob
13.50. Udeležite se sestanka brezizjemno
vsi!

u. Pevsko društvo »Sava« priredi v ne-
deljo 10. t. m. ob 16. veliko vrtno veselico
v Štepanji vasi z bogatim sporedom. K
obitni udeležbi vabi odbor.

u. K poročilu o letnem rednem občnem
zboru pevskega zbora Ljubljanske Glasbene
Matice 23. p. m. pripominjamo, da je me-
sto arhivarja prevzel zopet bivši mnogoletni
arhivar g. Josip Cerar.

u. Teleče meso la 10 Din, 11a 8 Din
prodaja danes in v soboto na stoinici, Vod-
nikov trg, Peter Sitar.

Iz Celja

u. Odhod celjskih Sokolov v Prago.
Danes popoldne ob 15.50 se odpeljejo s
posebnim vlakom v Prago na vsesokolski
zlet tudi celjski Sokoli in Sokolice. Tek-
movalci in tekmovalke iz reprezentančne
tekmovalne vrste in posameznih disciplin
so odpotovali že v torek.

u. Lepa prošnja Vidovega dne. Na
predvečer so zažgali člani mestne in oko-
liške krajevne organizacije JRKD na bliž-
njih vrhovih velike kresove, tako na Sta-
nem gradu, na Vipoti in na Anskem vrhu,
posebno lep kres pa so zažgali okoliški
člani JRKD na Jožefovem hribu za Kal-
varijo. Na Vidov dan so bile opravljene
maše zaždušnice v tukajšnjih cerkvah vseh
treh verolpovedi. Osloplja pa so bila okra-
šena z državnimi zastavami in zelenjem.

u. Opozarjamo vse okolišane na usta-
novni občni zbor krajevne organizacije
JRKD za Celje-okolico, ki se bo vršil dre-
vi ob pol 21. v gostilniških prostorih g.
Permozerja ob Mariborski cesti v Gaber-
ju. Vabljeno so vsi člani in somišljeniki!
u. Celjski mestni občinski svet bo imel
svojo zadnjo sejo pred velikimi počitnica-
mi danes ob 18. Dnevni red je običajen.

u. Z občnega zbora CPD. Na Vidov dan
zvečer se je vršil v pevski sobi Narodne-
ga doma letošnji letni občni zbor CPD pod
vodstvom predsednika g. Finka. Udeležba
članstva je bila zelo velika, kar večina
društev ob polaganju svojih letnih obra-
čunov ne more beležiti. Društvo je v pre-

Hitite, da ne zamudite si ogledati
najlepsi ameriški Paramount film:

Ameriška traaged

Gospodarstvo

Začasno vezani dinarski računi inozemskih upnikov

Financijski ministar je izdal odlok, po katerem se veljavnost točke 1. odloka št. 11-37250 od 28. marca t. l. podaljša do 31. julija tekočega leta. S tem se torej podaljša do meseca dni predpisi, ki se nanašajo na plačilo obveznosti za uvoženo blago v dinarskih računih inozemskih upnikov. Točka 1. citiranega odloka pravi namreč, da se plačilo obveznosti nasproti inozemstvu na podlagi uvožnih dokumentov lahko vrši, kadar dosepejo roki, preko pooblaščenih bank s tem, da se položijo odgovarjajoči znesek dinarjev na začasno vezani dinarski račun inozemskega upnika, pri čemer je treba predložiti vse dokumente, ki so sicer potrebni za prenos dinarjev na svobodni račun inozemca. Na isti način in po zakonski pariteti se lahko poravnajo tudi menice, in sicer tudi one, ki so plačljive v efektivni tuji valuti ali v čeku na pokaz, pa če tudi se glasijo na kak inozemski kraj. Ta začasno vezana dinarska dobroimetja se lahko do osvoboditve in do prenosa na svobodno dinarsko terjatje uporabljajo samo za plačila v državi, ne morejo pa služiti za zavarovanje valute pri izvozu.

Z novim odlokom finančnega ministra je nadalje določeno, da se smejo v našo državo uvoziti efektivni avstrijski šilingi samo v količinah, ki so dovoljene za iznos iz Avstrije. Večje količine vnešenih avstrijskih šilingov ne morejo služiti za ustrajanje svobodnih dinarjev.

Gospodarske vesti

Za znižanje diskonta naše Narodne banke. Beograjska »Politika« v sredo in četrtek objavila na uvodnem mestu daljšo zpravilo pod naslovom »Splošno znižanje obrestne mere in diskonta politika Narodne banke«, v kateri utemeljuje potrebo znižanja diskonta naše Narodne banke. Višina diskonta danes nima več onega značaja in vpliva kakor prej. Zaradi krize nezaupanja diskont ne more vplivati na večji dotok kratkoročnega inozemskega kapitala, glede na devizne omejitve v večini držav, kontingentiranje uvoza ter silne ukrepe pa tudi ne more biti več uspešno sredstvo v okviru devizne politike. Medtem ko so novčanične banke v drugih državah letos zapelo znatno znižale diskont (v Nemčiji, Madžarski in Češkoslovaški na 5%), je naša Narodna banka obdržala visok diskont, ki je v veljavi že od lanskega poletja, ko je bil dvakrat povišan od 5,5 na 7,5 % (lombardna obrestna mera znaša celo 9%). Pri kreditni politiki naše Narodne banke pa se posebej ne more imeti obrestna mera vpliva, ker se višina skonta regulira itak le v okviru kreditnih kontingentov in z odobranjem ali odklanjanjem posojil za kredite. Danes Narodna banka z višino obrestne mere ne more vplivati niti na denarnem trgu. Zato visoka obrestna mera za eskont in lombard ni več upravičena. Vse naše gospodarstvo zahteva znižanje bremen, zlasti znižanje bremen zaradi obresti, zato mora tudi naša Narodna banka slediti vzgledu drugih novčaničnih bank in znižati diskont.

Zamenjava začasnih certifikatov naše stabilizacijskega posojila za definitivne obveznice. Državna hipotekarna banka obvešča vpisnike 7% mednarodnega stabilizacijskega posojila kralja Jugeoslavia, da je od finančnega agenta v Parizu prejela definitivne obveznice v svrhu zamenjave za začasne certifikate jugoslovanske transa tega posojila. Zamenjava certifikatov za definitivne obveznice se bo vršila počasi 4. julija t. l. izključno pri Državni hipotekarni banki in njenih podružnicah v Zagrebu, Ljubljani, Splitu, Sarajevu, Cetinju, Novem Sadu, Nišu in Skoplju. Začasni certifikati se lahko predložijo neposredno ali pa pošljejo po pošti.

Stanje hmeljskih nasadov. Hmeljsko društvo za Slovenijo objavila 30. junija: Od našega zadnjega poročila smo imeli nekaj dni prav točno vreme, ki mu je pa 21. t. m. sledilo precejšno ohlajenje s padavinami. Ob koncu junija je vreme zopet postalo ugodnejše. Stanje hmeljskih nasadov še je sicer izboljšalo, vendar še ni izravnavano. V mnogih nasadih je trta zrasla že do vrha drogov in nastavlja mnogo prazov. V nekaterih nasadih, posebno v nizkih legah, se pojavlja aphid muha in njeni neljubni potomci. Pred kratkim je bilo prodano še nekaj partij lanškega hmelja. Ugodno vreme je nujno potrebno.

Savac obča zavarovalna delniška družba v Zagrebu je imela 28. junija t. l. svojo redno 10. letno glavno skupščino za preteklo poslovno leto. Iz poročila ravnateljstva se vidi, da je splošna gospodarska kriza vplivala tudi na posle zavarovanja, s tem, da so zaradi obustnega padeva vrednosti vseh stvari, ki se dajo zavarovati, dohodki od zavarovalnih premij padli. Družba izkazuje dobiček od 1.247.848,18 Din. Razliko na efektivni tečajih v višini 2.974.956 Din, je družba amortizirala naenkrat v celoti in izplačuje dividendo 32 Din na delnico, kakor preteklo leto. »Savac« je od svoje ustanovitve do danes izplačala na elementarnih škodah znatno vsoto 195.645.253,22 Din.

Obični zbor Trboveljske premožkopne družbe. Na današnjem običnem zboru Trboveljske premožkopne družbe, ki mu je predsedoval družbeni predsednik g. André Luquet, častni guverner Banque de France, je bila odobrena bilanca za poslovno leto 1931, in sklenjena dividenda 15 Din na delnico. Glede na obstoječe devizne omejitve bo upravniki svet naknadno določil termin izplačila dividende. V upravniki svet je bil nanovo izvoljen g. René Monod, bankir v Genévi, namesto preminulega g. Edmonda Cheneviéra, ponovno pa je bil izvoljen odstoparji član g. Henri Comte de Renneville.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakani sprejema do 7. t. m. ponudbe glede dobave 2500 kg kave, 2000 kg olja, 2000 kg mila in 30.600 kg moka. — Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik sprejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave 5000 kg trčnih žblijev, 5000 kg olja za mazanje vagonet, 2000 kv. metrov krovnje lenenke in glede dobave vrvi. — Direkcija državnega rudnika Bania Luka sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 300 kg strojnega olja in 30 komadov povprečnih žag. — Dne 18. t. m. se bo vršila pri direkciji državnih železnic v Zagrebu oferta licitacija glede dobave 20.000 kub. metrov peska. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI).

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenju sprejema do 4. t. m. ponudbe za dobavo hrastovih prazov in do 5. t. m. za dobavo mila. Direkcija drž. rudnika v Kakani sprejema do 7. t. m. ponudbe za dobavo manesmanovih čevl, olja za dinam, cilindrskega olja in svinjske masti. Direkcija drž. železarne v Varesu - Majdanu sprejema do

6. t. m. ponudbe za dobavo sene in portlandskega cementa, do 13. t. m. pa za dobavo specialnih kablov. Direkcija drž. rudnika v Kriki sprejema do 7. t. m. ponudbe za dobavo čevl za kotle, do 14. t. m. za dobavo pocinkane vrvi in do 28. t. m. za dobavo motorja za trofazno strujo. Komanda pomorskega arsenala v Tivtu sprejema do 19. t. m. ponudbe za dobavo košar za premo, do 21. t. m. pa za dobavo bencinskih svetilk, megafonov, posod za olje, lijakov za bencin, lopat in raznih batov. Direkcija drž. rudnika v Zenici sprejema do 21. t. m. ponudbe za dobavo jamskega lesa. — Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.

Prodaja železnih in pločevinastih odpadkov. Licitacija se bo vršila 18. t. m. pri dravski delavnici v Ljubljani, Kobariška ulica 43, kjer se dobe pogoji.

Dobave. Direkcija drž. rudnika v Velenju sprejema do 4. t. m. ponudbe za dobavo portlandskega cementa, do 11. t. m. pa za dobavo knjig za matriko. Direkcija drž. železnic, strojni oddelek v Ljubljani sprejema do 7. t. m. ponudbe za dobavo hektografske mase. — Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.

Borze

30. junija.

Na ljubljanski borzi se je deviza New York ki je v početku tedna popuščala, zopet nekoliko okrepila, deviza London pa je nadalje bolj slaba. Danes sta se okrepili tudi devizi Berlin in Trst, ki sta zadnje dni popuščali.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda popustila in se je trgovala za kaso po 176 in 177, za julij pa po 175. Nekoliko nižje notirajo tudi dolarski papirji. Od državnih vrednot so imele promet samo še begulske obveznice po 32.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2274,82 — 2286,18, Berlin 1336,99 — 1347,79, Bruselj 783,50 — 787,44, Curih 1097,35 — 1102,85, London 202,77 — 204,37, Nework 5612,88 — 5641,14, Pariz 221,38 — 222,50, Praga 166,67 — 167,53, Trst 286,36 — 288,76.

Zagreb. Amsterdam 2274,82 — 2286,18, Berlin 1337 — 1347,80, Bruselj 783,50 — 787,44, London 202,77 — 204,37, Milan 286,36 — 288,76, Nework kabel 5614,88 — 5643,14, Nework ček 5634,88 — 5663,14, Pariz 221,38 — 222,50, Praga 166,67 — 167,53, Curih 1097,35 do 1102,85.

Curih. Pariz 20,1775, London 18,5050, Nework 513,50, Bruselj 71,40, Milan 26,14, Madrid 42,3750, Amsterdam 207,30, Berlin 121,20250, Stockholm 95,20, Oslo 91,25, København 101, Sofia 3,72, Praga 15,19, Varšava 57,60, Bukarešta 3,05.

Elektri.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 174 — 176, za julij 173 — 175, za december 173 do 183, 7% investicijsko 48,50 den., 6% begulske 31,50 — 32,25, 7% Blair 35,50 — 37, 8% Blair 42 bl.: bančne vrednote: Narodna banka 3800 — 4000, Prav. agrarna banka 200 denar.

Beograd. Vojna škoda 175 zaklj., 7% investicijsko 50 bl., 4% agrarne 22 zaklj., 6% begulske 32 — 32,50, 8% Blair 43 bl., 7% Drž. hip. banka 36 — 37, Narodna banka 3830 denar, Priv. agrarna banka 200 — 201.

Dunaj. Dunav - Sava - Jadran 18,85, Staats-eisenbahnresell. 17,50, Trboveljska 19,2%, Alpina - Montan. 8,20.

Blagovna tržišča

+ Chicago, 30. junija. Začetni tečaj: Pšenica: za julij 48,75, za september 50,625, za december 54,75; koruza: za julij 28,375, za september 31,25, za december 32,25; oves: za julij 19,125, za december 21,75; riž: za julij 28,25, za december 35,50.

+ Winnipeg, 30. junija. Začetni tečaj: Pšenica: za julij 53,375, za oktober 56,375, za december 57,875.

+ Ljubljanska borza (30. junija). Tendence za žito slaba. — Zaključkov ni bilo. — Nudi se pšenica (slov. postaja, po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): slavonska, 78 kg po 170 — 172,50, okolica Sombor, 79 kg po 172,50 — 175, potiska, 80 kg po 175 do 177,50; moka: baška »0«, franko Ljubljana, plačljivo v 30 dneh, po 305 — 310, banatska po 310 — 315; koruza (slov. postaja, plačlj. v 30 dneh): baška pri mlevski voznini po 145 — 147,50, pri navadni voznini po 150 do 152,50.

+ Novosadska blagovna borza (30. t. m.). Tendence mlačna, za koruzo stalna, Promet 81 vag. Pšenica baška, okol. Novi Sad, 79 kg, okol. Sombor, 78 kg, srednjebaška in gornjebaška, 79 kg 110 — 115; baška potiska in laška Tisa, 79 kg 114 — 116; baška ladja Bega, 79 kg 110 — 115, gornjebanatska, 79 kg 109 do 112. Oves: baški, sremski slavonski 140 do 145. Koruza: baška 101 — 108; baška, okolica Sombor 102 — 104; banatska 100 — 102; srednjebaška 102 — 104; okol. Sid 104 — 105. Moka: baška »0« in »0« 190 — 200; »2« 185 — 190; »3« 175 — 180; »6« 170 do 175; »7« 140 — 145; »8« 82,50 — 97,50. Otrrobi: baški, sremski 87,50 do 90.

+ Budimpeštanska terminska borza (30. t. m.). Tendence slabša, promet miren. Pšenica: za oktober 10,06 — 10,08, riž: za oktober 8,75 — 8,80; koruza: za julij 16,90.

Sklepi narodnih železničarjev na kongresu v Nišu

Na kongresu Udruženja jugoslovenskih nacionalnih železničarjev in brodarjev v Nišu v dnevi 19. in 20. t. m. je bilo poleg zastopnikov oblasti in 110 opolnomočenih delegatov tudi še ogromno število železničarjev in brodarjev iz vse države. Iz Ljubljane so se udeležili kongresa poleg predsednika oblastnega odbora UJNZB Ljubljana g. Roteržića tudi še centralna odborna gg. Deržić in Velnar ter lepo število oblastnih odbornikov, zastopnikov podružnic in zastopnikov vseh strokovnih odsekov.

V izpolnitve našega prvega telefonskega poročila pojasnjujemo, da se Udruženje ni včlanilo v mednarodno železničarsko organizacijo, ampak je sklenil kongres UJNZB, da pristopi tudi Udruženje k smučajoči se Ligi slovenskih železničarjev.

Na predkongresnem delegatskem zborovanju kakor tudi na kongresu samem so se v obširnih stvarnih razpravah kritično obravnavali obstoječi zakoni in pravilniki in vsa gmotna in socialna vprašanja železničarjev, ki so naposled izzvenela v naslednji resoluciji:

Obstoječi zakonski predpisi in predpisi vseh pravilnikov naj se v celoti upoštevajo. Kjer niso precizni, naj se tolmačijo v korist, nikakor pa ne v škodo osebja. Izpremenje, odnosno dopolnjevanje naj se odredbe obstoječega zakona o državnem prometnem osebju in vseh pravilnikov po vlo-

HOTEL MILINOV

Zagreb

NA JELACICEVEM TRGU

Teokoča topla in hladna voda v vseh sobah. Telefon v sobah in v vseh ostalih komfort. — ZMERNE CENE. 219

RESTAVRACIJA BURZI

Plastnik i Bršner, Zagreb

Draškovićeva ulica 28,

priporoča prvorazredno hrano, kavo in ostale pijače po najnižjih cenah. 243

ženih predlogih s strani Udruženja, posebno pa pravilnik o pomožnem osebju. Udruženje jugoslovenskih nacionalnih železničarjev in brodarjev naj se pozove k sodelovanju pri izdelavi izpremenjenega zakona in vseh pravilnikov, odnosno naj se osnutki teh dajo Udruženju in mišljenja, da more staviti svoje upravičene predloge. Udruženje smatra, da je krivda našega tečajnega stanja v tem, ker se velik del njegovih predlogov dosedaj vobče ni upošteval in ker predstavniki Udruženja kot taki niso bili pozvani k sodelovanju, pri izdelavi zakonov in pravilnikov, ker bi samo oni kot železničarji, v svesti si svoje dolžnosti in poznavajoč službo, mogli s svojim nasvetom največ koristiti službi kakor tudi uslužbenec samim.

Ugotavljajoč to, pričakuje Udruženje z vso pravico, da merodajni v bodoče ne bodo gluhi za to njihovo zahtevo, kakor tudi, da ne bodo dopustili, da pritožbe in vloge ostanejo mrtve črke na papirju.

XIV. kongres UJNZB je sklenil, naložiti centralni upravi Udruženja dolžnost, da ima vse na letnih skupščinah oblastnih uprav in strokovnih odsekov sklenjene resolucije in vloge oblastne uprave Split v stalni evidenci in jih sprovaža po njihovi važnosti in prilikah. O rezultatih obvesti centralna uprava člane po »Glasniku« in plenarnih sejah, a na bodočem kongresu predloži centralna uprava celotno poročilo o vseh točkah teh resolucij, v kolikor so izvedene ali ne.

Te resolucije so naslednje: oblastnih uprav: ljubljanske, zagrebške, sarajevske, subotičke in beograjske, dalje vige oblastne uprave Split, resolucije odsekov: strojnega osebja, delovnih, skladšnega osebja, prometnikov, vlakospremnega in premikalnega osebja, progovnega osebja, delavskega odseka in banovinskih železničarjev.

Šolstvo

Na državni dverazredni trgovski šoli v Ljubljani se je zaključilo šolsko leto z naslednjim uspehom: a) z odličnim uspehom 0, b) s prav dobrih uspehom 9 (4,05%), c) z dobrim uspehom 90 (40,54%) e) z zadostnim uspehom 84 (37,84%). Padla je 1 učenka (0,45%), popravni izpit jih ima 36 (16,22%), neizpraznjeni sta ostali 2 učenki (0,90%). Število učenecv in učenk ob koncu leta je bilo 222. Končni izpit se je vršil pod predsedstvom ministrskega odposlanca g. Presla, inšpektorja za strokovno šolstvo. K izpitu je bilo pripuščenih 100 kandidatorv in kandidatki. Izpit so napravili a) z odličnim uspehom: Hribovski Albina in Tomažin Amalija, b) s prav dobrim uspehom: Ehrlich Leon, Lesar Franc, Jesenko Gabriella, Labič Marija, Levstik Milena, Mariček Angela, Mille Ema, Papler Marija, Čeh Katarina, Jamar Olga, Mehle Alojzija in Pegan Nevija (skupno 12), c) z dobrim uspehom: Brus Franc, Capuder Franc, Herceg Matej, Kavčič Nikolaj, Koradin Jože, Kržan Ivan, Mlakar Viljem, Pavlič Vinko, Plelič Ivan, Piller Henrik, Rotar Franc, Smrekar Ivan, Zavrl Ivan, Adamić Adela, Bergant Doroteja, Bernard Ana, Bokal Marija, Bratkovič Silva, Črne Frančiška, Dolžan Marija, Födermann Albina, Jelonič Mirjam, Kregar Cecilija, Mejač Valerija, Novjak Kristina, Poganič Vekoslava, Racman Leopoldina, Rakovec Stanislava, Turk Marija, Urek Rafaela, Vojković Marija, Božić Zdenka, Brečko Julija, Bukovec Helena, Dacoll Marija, Debeljak Cecilija, Debeljak Jožica, Dolenc Daniela, Erbežnik Marija, Jurasek Marija, Kame Frida, Kovčič Magda, Levstek Amalija, Ložar Justina, Moljč Franja, Osredkar Alojzija, Rasnper Ljudmila, Selan Stanislava, Škofic Marija, Stercin Ivana, Urh Marija, Valant Julijana, Vidmar Vladovita in Vidmaj Ljudmila (skupno 54), d) z zadostnim uspehom: Babnik Ivra, Ferjančič Viktor, Jelanič Bogomil, Klun Alojzij, Ladiha Karel, Majcenovič Oskar, Medič Stanko, Plestenjak Karel, Tomec Metod, Uhan Adolf, Božić Marija, Brodnik Veronika, Glavač Stefanija, Jager Marta, Koselnik Bibijana, Leban Stanislava, Palach Edit, Selan Ana, Sohan Ema, Bizovic Ljudmila, Kovčič Danica, Mazovec Stefanija, Pavšek Elizabeta, Strmšček Marija in Zakrajšek Gabrielja (skupno 25). Odsklonjenih je bilo za 3 mesece: 4 kandidati in 2 kandidatki. Za leto dni je bil odklonjen 1 kandidat. Vpisovanje za leto 1932/33 bo 1. in 2. v septembra o 18. do 12. K vpisovanju za I. letnik je treba prineseti a) rojstni list, b) izpravevalo o nižnjem tečajnem izpitu srednje šole ali o zaključnem izpitu meščanske šole, c) vnosnino in prispevek za zdravstveni fond 150 Din. e) šolnino, ki se bo odmerila na podlagi ujednega, z 20 Din kolikovega potrdila o višini predpisane neposrednega davka. Starost je omejena na 17 let. Izjeme od 17. do 19. leta more dovoliti banska uprava. Seznan sprječetih bo razglašen 5. septembra ob 12. na objavi deski. Nesprejeti bodo prejeti ves vplačani denar nazaj. K vpisovanju za II. letnik je treba prineseti a) izpravevalo o dovršenem I. letniku, b) vnosnino in prispevek za zdravstveni fond 150 Din. c) šolnino kakor za I. letnik. Skala za plačevanje šolnine je obilavljena na razglašeni deski. Po novem zakonu o srednjih trgovskih šolah je dopustno tudi opravljanje privatnih izpitov. Končni izpit v septembrem terminu bo od 6. do 15. septembra. Natančna razsvetljava bo objavljena na razglašeni deski. Redni pouk se bo pričel 16. septembra s sv. mašo v Križankah, nakar se zbeno učenci in učenke v prvih razredih. Šola je izdala izvestie, v katerem so navedeni vsi dosedajni absolventi šole. Dobe se lahko tudi prejšnji učenci(ke) proti plačilu 20 Din.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

SPORT

Gostovanje dunajskega Rapida v Ljubljani

Jutrišnja sobota ob 20.30 pri električni razsvetljavi Rapid : Primorje na igrišču Primorja, v nedeljo ob 18. Rapid : Ilirija na igrišču Ilirije

V soboto in v nedeljo 2. in 3. julija bo gostoval v Ljubljani dunajski Rapid, eno najboljših evropskih profesionalnih nogometašev. Rapid je dosegel in še vedno žanje povod, kjer igra, na domačih in tujih tleh, krasne uspehe. Zato tudi ni nič čudnega, če ima na Dunaju največ pristavev in klubskih članov od vseh ostalih dunajskih sportnih klubov. Od odigranih 57 tekem je lani izgubil samo 4, 7 je igral neodločno, ostale je vse dobil. V zadnji tekmi v Zagrebu na praznik 29. junija je odpravil s 3 : 0 Gradjanskoga, ki je pred par dnevi slavil zmago nad prvakom Pariza Racing S. C. s 3 : 1. In Gradjanski je sedaj v izborni formi, kar tembolj potrjuje res svetovno klaso Rapida.

Našemu občinstvu bo tedaj dana ugodna prilika, ki se mogoče dolgo ne bo več vrnila, da prisostuje ekshibicijski igri, polni finese, tehnične izvežbanosti in duhovitih trikov. Seveda bo to nudil Rapid in na žalost ne tudi naši igrači. Kljub temu dejstvu moramo biti obema vodilnima kluboma hvaležni, da so si usodili povabiti v Ljubljano Rapida in s tem prevzeli nase ogromne stroške. Zato smelo pričakujemo, da bo znalo naše sportno občinstvo in vsi oni, ki se sicer za nogometni sport ne zanimajo, kvitirati to s številnim posetom.

Se nekaj se bo nudilo našemu sportnemu občinstvu, kar sta bila v stanju izvesti do-

sleji le Beograd in Zagreb: Igranje nogometne tekme pri umetni nočni razsvetljavi! Torej za Beogradom in Zagrebom tudi Ljubljana! V Zagrebu je prisostovalo nočni tekmi Zagreb : Madrid 20.000 v Beogradu tekmi SK Jugoslavija : Racing S. C. (Pariz) 15.000 gledalcev. Koliko jih bo v soboto v Ljubljani? Upamo, da z ozirom na ogromen interes, ki vlada za to prireditve, tudi Ljubljana v tem pogledu ne bo posebno zaostala za Beogradom in Zagrebom.

Rapid je obvezan, da nastopi v obeh tekmah v Ljubljani s kompletnim I. moštvom. Igral bo jutri, v soboto pri električni razsvetljavi ob 20.30 na igrišču ASK Primorja ob Dunajski cesti proti moštvu Primorja, v nedeljo pa na igrišču Ilirije ob 18. proti enajstori Ilirije. Tekmi se bosta vršili ob vsakem vremenu. Na igrišču Ilirije bo v nedeljo tudi predtekma ob 16.30 SSK Celje : SK Ilirija rez.

ASK Primorje naproša cenj. občinstvo, da se ob priliki odigranja tekme v soboto 2. julija pri umetni nočni razsvetljavi ravna po smernicah, ki jih bo klub objavil v pogledu pristajanja avtomobilov, odvoda občinstva na igrišče, predprodaje kart itd. Vse to je v interesu občinstva, da se ne bo kršil red in da bo mogel biti vsakdo pravočasno na igrišču.

Službeno iz LNP

(Iz seje p. o. 28. p. m.)

Navzoči: g. rav. Šetina, Novak, Kovač, Petrič, Šetina R.

V nedeljo 3. t. m. se določi prvenstvena tekma: na igrišču Hermes ob 9: Hermes : Primorje II. S'uzbujoci g. Šetina Rajko. Vsak klub mora postaviti po tri delitelje. Vzame se na znanje sporočilo Diska iz Drnjal, da ne bo nastopil v prvenstveni tekmi proti Javorniku, Rakek, 3. t. m. na Rakeku ter zgubi tekme s 3:0 p. f. Dočeti se prelozena prvenstvena tekma Grafika : Primorje II. na 24. t. m. Odobrijo se prijateljske tekme Primorje : Rapid, Dunaj, 2. t. m. v Ljubljani in Domžale : Hermes 3. t. m. v Domžalah. Naknadno se odobrijo prijateljske tekme Bratstvo, Jesenice : Jadron, Ljubljana 26. junija na Jesenicah, Elan, Novo mesto : Reka, Ljubljana 19. junija, Elan : Viktorija, Karlovac 26. junija, obe v Novem mestu. Vzame se na znanje prijava mednarodne prijateljske tekme Bratstva, Jesenice s Villacher S. V. v Beljaku 24. t. m. Rezervira se termin 24. t. m. SK Grafika, Ljubljana, za proslavo kluba, v kolikor se sponzurneta prizadeta kluba Svoboda in Slovan za odigranje kvalifikacijske tekme, ki je določena za ta dan, ki pa se mora odigrati do 8. avgusta t. l.

Vzame se na znanje poročilo službojočega odbornika g. Dorčeca o tekmah 26. t. m. ter dopis SK Dobrne, Trbovlje št. 44/32. od 15. t. m., nadalje dopis ISSK Maribora št. 115/32. od 21. junija.

Verificirajo se s pravom nastopa 2. julija za SK Jadran: Trešče Črtomir, Lukežič Jože; za TSK Slovan: Jenko Gabriel; s pravom nastopa 8. julija za SK Rapid: Mattel Vili, Böndendorfer Herbert; za SK Svoboda, Maribor: Vodušek Ljudevit; za SK Svoboda, Ljubljana: Bizjak Emil; s pravom nastopa 9. julija za mednarodno, 28. septembra za prijateljske in 28. decembra t. l. za prvenstvene tekme se verificirajo za SK Dobrna, Trbovlje: Lipar Jože; za SK Rapid: Sinkovič Ivan; za SK Svoboda, Maribor: Kislinger Rudolf, Straub Ivan. Pozivajo se klubi Rapid, Maribor za igralce Straub Ivana, SK Svoboda, Maribor za igralce Sinkoviča Ivana in ISSK Maribor za igr. Kislingerja Rudolfa, da pošljejo njihove legitimacije do 6. t. m. — Tajnik II.

★

Službeno iz LNP. Danes seja kazenskega odbora LNP ob 19. v Delavski zbornici. Na isto se vabi ob 19.30 igralce g. Hassl Viktor (ASK Primorje, Ljubljana). Vabi se savezni sodnik G. Cimperman, da se udeleži seje ob 19.15. Tajnik II.

Slike igralcev današnjega Rapida je razobesila Ilirija v veletrgovini Magdič. Kakor znano, nastopi Rapid v nogometni tekmi v nedeljo proti Iliriji na igrišču Ilirije, v soboto pa proti ASK Primorju ob električni razsvetljavi na igrišču Primorja.

Navodila za tekme Rapid : Ilirija. Ilirija opozarja članstvo in ostalo občinstvo, da je morala zaradi visokih stroškov, nekoliko zvišati vstopnice za tekmo Rapid : Ilirija. Vstopnice za tribuno in stojišča so o j da nes dalje v predprodaji pri blagajni kavarne Evropa. Vodstvo kluba apelira na vse posetnike tekme, da si nabavijo vstopnice že v predprodaji, da razbremenijo s tem dnevene blagajne na igrišču. Posetnikom tekme, ki si nabavijo vstopnice v predprodaji, se nudi poseben popust pri stojšjih. V predprodaji stanejo stojišča 12 Din, na dan tekme pa se bodo prodajala stojišča brez razlike samo po 15 Din. Vstop na dan tekme na igrišču mora biti pripravljen, vse, ki nabavijo vstopnice v predprodaji, bo pri prvem vходу ob Ruski cesti. Stojišča in proste vstopnice se bodo izdajale pri prvi blagajni, sedeži pri drugi blagajni. Vstop za verificirane člane nogometne sekcije in za vojaštvo bo pri vходу za gledalce ob Celovski cesti. Na igrišču bo dovoljen vstop samo z vstopnico, na kar se opozarja zlasti oni, ki imajo pravico do brezplačnega vstopa. Ti dobijo pri prvi blagajni potrebne proste vstopnice. Sedeži na tribuni bodo numerirani. Dohod na tribuno bo dovoljen samo onim, ki predložijo službojočim rediteljem tribunske vstopnice. Blagajne na igrišču bodo odprte od 15.30 dalje.

SO Zvezda—Kranj : Ilirija. V nedeljo dopoldne nastopita v Ljubljani v četrtim kolu pokalnega propagandnega turnirja rezervna družina Ilirije in mlada agila družina sportnega odseka Zvezda iz Kranja. Kranjčanke, ki nastopijo v tej tekmi prvič v Ljubljani, slove kot zelo ambiciozne in poštvalne igralke. Proti Iliriji bodo ime-

Iz življenja in sveta

Bivši ameriški bojovníki v Washingtonu

Bivši ameriški bojovníki so napravili pohod na Washington, da izsilijo tam izplačilo denarnih obveznosti, ki jih ima država do njih, in ameriška poslanska zbornica jim je brez mnogih pomislekov priznala iz državne blagajne milijardne zneske. Seveda se je senatna zbornica branila odobrili te zneske in tudi predsednik Hoover se pira na »so moč — samo vprašanje časa pa je, kdaj bo s senatom vred kapituliral pred 20.000 glavo armado, ki tabora ta čas v Anacostiji blizu ameriške prestolnice in ki je sijajno organizirana ter odločena, da gre v svoji bedi do skrajnosti. Vrh tega je vsa ameriška javnost, ki je dovzetna za sentimentalne nastope, na njeni strani.

Armado bivših bojovníkov, ki imajo Washington tako rekoč zaseden, vodi katoliški duhovnik pater Cox, fanatičen človek, ki zna s svojo besedo vžgati tudi največje cinčarje. 20.000 ljudi tabori pod njegovim vodstvom na prostem polju, ki so ga deževja zadnjega časa spremenila v blatno morje in dr. William Fowler, državni zdravstveni inspektor se je izrazil: »Pogoji so naravnost idealni za kakšno epidemijo tifusa. Može se kopljejo, perejo svoje obleke in svoje kuhinjsko orodje ter posodje v reki Potomac.«

Doslej jim še ni bilo hudega, kajti države, iz katerih so prispeli, skrbijo za velike pošiljke živil. Tudi njih vnema ne popušta, ponoči in podnevi se oglašata petje in smeh iz njihovih stana. Armada ima celo svojo »Jeanne d'Arc«, go. Vero Palato iz Oaklanda, ki je izjavila novinarjem, ki so jo presenetili, med tem ko si je pudrala obraz in si rdečila ustnice: »Veste, može bode lepi Jeanne d'Arc vedno rajši sledili nego grdi.«

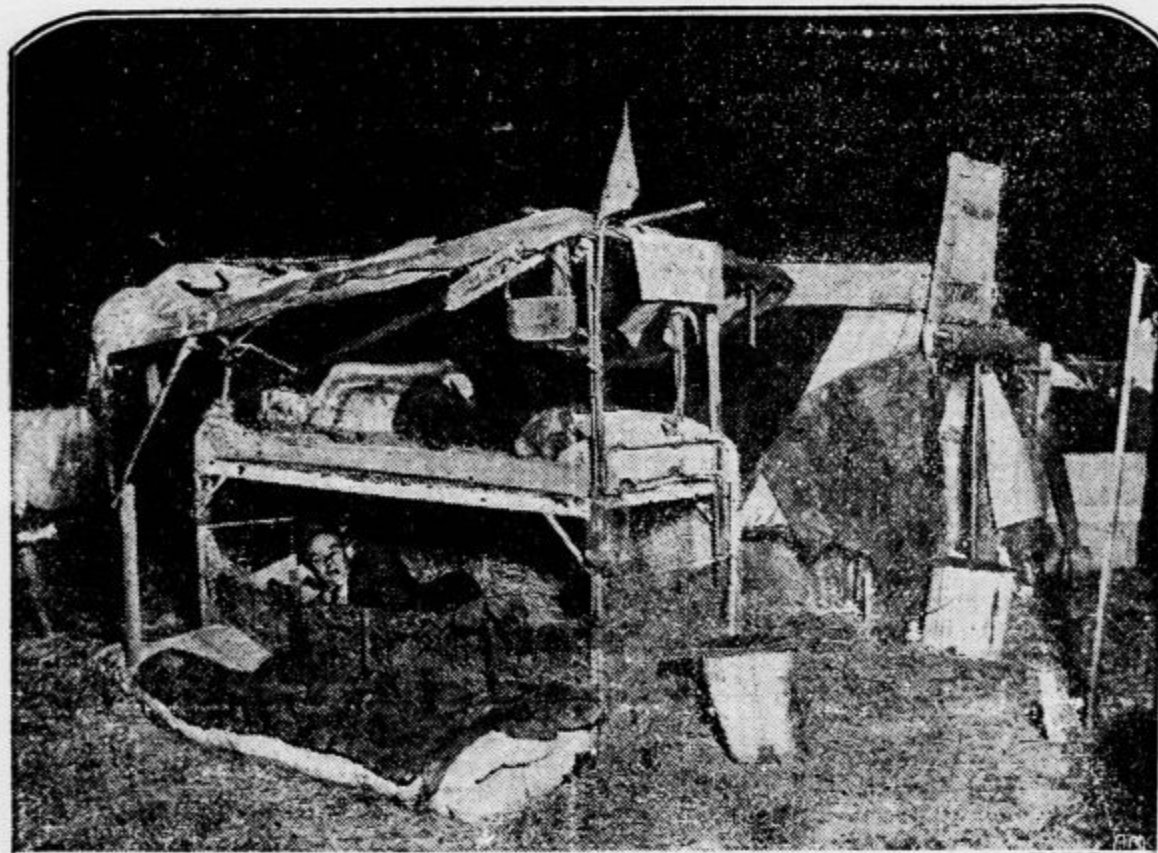
Kakor rečeno, se senat hudo upira priznanju njihovih pravic, a hujši je udarec, ki so ga prejeli s strani svojih bivših tovarišev iz Ameriške legije vojnih veterani, v katero navaden bivši bojovník tako rekoč nima vstopa. Ta legija je izjavila, da vodi akcijo bivših bojovníkov, ki se

zbirajo v Washingtonu, komunistična organizacija, in če je vladi prav, je legija pripravljena zbrati in financirati armado 100.000 veteranov, da prepodi demonstrante. Seveda se bodo oblasti rajši odrekle te

Ga. Vera Palata s svojim možem

pomoči, kajti tu bi utegnile biti kati za kakšne prav nevarne homatije za vse Združene države. Med tem pa so listi že poročali o raznih spopadih demonstrantov s policijo pred senatno zbornico. Vode gibanja delajo pa naprej in pravijo, da bo 4. julija, na praznik ameriške neodvisnosti, pred Washingtonom in v njem stalo že najmanj 50.000 za svoje pravice ogoljufanih bivših bojovníkov.

Tako taborijo bivši bojovníki v Anacostiji

Zabavna ječa

V Madridu so pred kratkim vtaknili pod ključ najimovitejšega španca, večkratnega milijonarja Juana Marcha. Dokazali so mu velike zlorabe v škodo države. Kupčije, s katerimi se je nepošteno skoristil, mu je dovolila prejšnja španska vlada pod diktaturo Prima de Riverre.

Marcha so zaprli v najlepšo madridsko jetnišnico. Po njegovi vselitvi v celico se je začelo za zidovi sive hiše prijetno življenje. March je čredil, naj se razdeli njegova dnevna »plača« 50 pezet med so-kazence. Poleg tega je izjavil svojo pripravljenost položiti kaviro ne samo zase, ampak tudi za izpustitev vseh njegovih jetniških tovarišev. Ko pa je prišel dan nje-

govnega godu, je povabil sojetnike na velik luksuzni obed, katerega stroški so bili preračunani na 5000 pezet. Pojedina je bila že pripravljena, ko pa so imeli jetniki sesti za mize, je prišlo povelje, da se diler zabranjuje. Jetniki so bili torej v zadnjem trenutku prikrajšani za užitek, kakršnega ni bil deležen še nihče v prostorih madridske jetnišnice.

Posledice tega ukrepa niso izostale: jetniki so se uprli in nadzorstvo zavoda je moralo proti njim uporabiti vse strogošne mere. Marcha so poslej oddelili, tako da ne pride z ostalimi jetniki nič več v stik, kajti njegovo prijateljstvo z njimi je postalo za ravnateljstvo zavoda opasno in bi lahko izzvalo še ostrejši odpor obsojencev kakor se je izcimil že zaradi prepevane gostije.

Živi mrtvec

Štiri leta je, dve leti je, osem mesecev je. Ali bi bili obtoženci tako veseli tudi tedaj, če bi bili sluti, kakšen bo izid tega procesa? Vsekakor je bilo njihovo veselje radost nad žaloigro, v kateri jim je bilo dano igrati glavne vloge. Izbruhnilo je v smeh vselej, kadar je prišla kakšna opomba iz ust voditelja obravnave ali kakšnega porotnika. Smejalo se je občinstvo, smejali so se prisodniki sodišča, smejal se je orožnik, ki je imel nalog čuvati glavne obtožence in mizal se je vodja procesa, ki je, kadar je obtožence zastavljal vprašanja, držal roko pred obrazom, da ga je skrivaj ljudem.

Mladi obtoženec s pametnim, živahnim obličjem je namreč veljal pred oblastjo za mrtvega. Sedel je pač na zatožni klopi — a prav za prav ni bil več med živimi, kajti po registrih od 29. junija 1931 pri župnišču v Lyonu je tega dne umrl za vnetjem možganov in dva dneva na to so ga pokopali. Na pokopališču v Lyonu stoji nagrobnik, ki nosi njegovo ime, dan rojstva in smrti ter napis »Počivaj v miru!«. Prve mesece po smrti je bil ta grob večkrat okrašen z rožami. Često ga je okrasil s cvetjem sam Louis Durand, ki je prihajal na svojo lastno gomilo.

Pustolovska zgodba tega nepridiprava, ki mu je moral predsednik obravnave med zaslišanjem večkrat zaklicati: »Prosim, prosim — saj nismo v gledališču« — je naslednja:

Louis Durand je živel s svojo ženo in tremi otroki v bližini Istrsca. S težavo se je prebivališko življenje. Z ženo ni živel v najlepši harmoniji, pač pa se je sijajno

razumel z Jeanno Gauthier. Nekega dne se je naveličal domačega ognjišča — in pobegnil od hiše. Jeanne Gauthier mu je sledila. Odpeljala sta se v Alžir in sta ostala tam nekaj mesecev. Tudi tam jima niso priznale vsakdanje moreče skrbi. Pestila

Louis Durand in Jeanne Gauthier

ju je revščina. Zato sta si morala izmisliti nekaj, kar jima je pomagalo kvišku. Najonostavnejše se jima je videlo, da se zavaruje Louis Durand za življenje. Sklenil je torej zavarovalno pogodbo za 150.000 frankov. Ko je bila zavarovalnica sklenjena, sta se odpeljala v Lyon ter se naselila v

Lobanja iz ledne dobe

Kakšnih deset kilometrov od najdišča opičjega človeka na Javi so našli holandski geologi pod vodstvom dr. Oppenoortha blizu reke Solo lobanjo človeka iz ledne dobe.

Po preiskavah Arturja Keitha, angleškega antropologa, je lobanja del telesa direktnega potomca opičjaka, ki pa mora biti 200 do 300.000 let mlajši od svojega predhodnika. Lobanja je podolgovate oblike in kaže mogočne vzbokline nad očmi, ki so posebno značilne za neandertalsko raso. Prostornina lobanje obsega 1300 kubičnih cm (opičji človek je imel samo 990, pekinski sinanthropus pa 1150 kubičnih cm).

Geološka starost najdišča je nesporna. Soločlovek je torej živel še pred pričetkom ledne dobe v Evropi in je torej mnogo starejši od Neandertalca. Najdba tudi potrjuje podmeno, da so se človeška plemena na raznih delih zemlje razvijala neodvisno drug od drugega.

Pravkar je izšla

nova številka

ilustrovane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

ki je posvečena v glavnem

kiparju I. Meštroviću.

Posamezne številke 2 Din.

Zveza brezposelnih

V Seattleu se je združilo 50.000 brezposelnih v posebno organizacijo, ki ima namen podpirati svoje člane in jim pomagati v stiski. Posebnost organizacije je v tem, da ne podpira svojih članov v denarju, ampak v blagu. Predvsem izmenjujejo brezposelni med seboj predmete, ki jih lahko utrpijo. Razvija se torej nov način trgovanja proti zamejavi. Zanimivo je tudi to, da so dala brezposelnim lokale na razpolago bankrotne podjetja, ki so morala svoje poslovanje ustaviti zaradi krize.

Poincare in Wallace — lirika

V Parizu je bil nedavno recitacijski večer, na katerem so se recitirale pesmi Raymond Poincareja. Bivši predsednik republike je napisal te pesmi, ko mu je bilo 17 let in pač nikoli ni mislil, da se bodo recitirale po njegovi 70-letnici. Iz Londona poročajo, da so se našli v zapuštni Edgarka Wallacea trije zvezki pesmi. Pisateljeva vdova se je najdbe zelo razveselila, trda pokojnikovi upniki so pesmi zaplenili in jih bodo sami vnovčili pri založniku.

Hitler in Wagnerjeva vdova

Berlinska »Neue Montagszeitung« poroča, da se pripravlja med Hitlerjem in Winifred Wagnerjevo, vdovo po Siegfriedu Wagnerju, rodbinska zveza. Hitler bo vzel Wagnerjevo vico za ženo. List pa pripominja, da vzame Wagnerjeva vdova Hitlerja za moža samo v primeru, če postane predsednik nemške države.

Prva slika o revoluciji v Čilu

Padel je prvi strel... vse beži s ceste

V zadnjih tednih so se vrstile v Čilu krvave zmede: vlada se je vrstila za vlado. Skoraj ni bilo dneva, da niso padali v Santiagu, čilski prestolnici, strelci. Do zdaj je zahtevala državljanska vojna kakšnih 50 mrtvih in več sto ranjenih.

Smrt nezakonskega sina cesarja Franca Jožefa

V Hebu na Češkem je umrl 68-letni bivši natak Adolf Slovač, ki je vse svoje življenje zatrdel, da je nezakonski sin cesarja Franca Jožefa. Njegova mati je namreč bila kuharica na dunajskem dvoru. Slovač je bil v resnici nekoliko podobnejši pokrnemu avstrijskemu cesarju, podobnost pa je tudi namenoma podčrtaval s tem, da si je pustil rasti »cesarsko« brado po vzorcu domnevnega očeta.

V zadnjem času, ko ni mogel več delati, je Slovač prodajal svoje slike, na katere se je podpisoval kot Adolf Habsburški, sin cesarja Franca Jožefa. Pred smrtjo je tudi izrazil željo, naj bi ga pokopali v dunajski kapucinski grobnici, kar se seveda ne bo zgodilo.

KARIKATURA

Gibson, ameriški delegat na razorožitveni konferenci

Vsak dan ena

»Pomisli vendar, kaj bi bilo, če bi vso milo doma, ko ležiš tu!«
»Nič hudega — k sreči imam ves naš denar s seboj v suknjiču!«

ka pa ni bilo doma. Poklicali so torej njegovega brata, ki sicer ni doktor, ampak se medicince in je imel pravico podpisati osmrtni list. Ko se je prikazal pri vratih, je žena zavpila: »Moj Bog, je že mrtve, je že mrtve!« — Medicince je postal pri vra-

Med procesom (od leve proti desni): Jeanne Gauthier, Louis Durand in Henri Plan

ti, odkoder je videl vdrt rjavkast obraz, ki je čisto spremenil barvo. (Durand se je bil malo pred njegovim prihodom namazal po obrazu s tekočino iz orehovit lupin). Zdravniškemu ogledniku ni prišlo niti na um, da bi stopil bližje. V hotelski pisarni je izstavil mrtvaški list. Uro pozneje je prišel še mrtvaški oglednik. Tudi on je samo pogledal pri vratih Videl je, da so že prižgane sveče in da kleči žena pri mrtku. Izstavil je torej listino, da je umrl Durand naravne smrti in da se mrtič lahko pokopuje v osem in štiridesetih urah.

Toda vse to doslej je bila le otroška igra.

Težave se šele začno. Od ene ponoči do šestih zjutraj sme napol otropi Durand zopet gibati svoje mišice. V nogavicah hodijo po sobi gor in dol, sedijo pri odprtem oknu, je in pije, potem pa gre na delo. Iz vrta in starih cunj ter obleke sešije lutko, ki jo napolni s peskom in porine pod posteljo. Ob sedmih zjutraj potrkajo na vrata. Prinesli so krsto. A Durand sedi baš pri skodelici kave in žena prosi, naj nekoliko počaka. »Mrtve« smukne naglo v posteljo, se iztegne, žena prižge svečo, namočeni pogrebne zavode vstopijo, da bi položili truplo v rakev ter jo zaprli. A žena jim stisne v roke nekaj frankov in jih pošlje na okrepčilo v gostilno. Za njih odsotnosti, pravi, bo poiskala neke spomine, ki bi jih dala možu rada v grob.

Mrtvaški hlapi odidejo. V tem pride Henri Plan, Durandov prijatelj, ki so ga bili obvestili o prijateljevi smrti. Jeanne Gauthierjeva mu pokaže zadevo in ga prosi, naj jima pomaga. Plan se najprej izvaja, slednjič pristane. Vsi trije porinejo s peskom napolnjeno lutko v krsto in pokrijejo »truplo«. Durand zleze potem pod posteljo. Ko se vrnejo pogrebci z merico pijače v glavi, jim razloži Plan, da je sam položil prijatelja v rakev. Njih delo — pritrdi —

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravnega »Franz Josefove« grenčice. Od mnogih zdravnikov zapisana »Franz Josefova« voda uravnava delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje kri, pomirja živce, povzroči, da se človek splošno dobro počuti in da ima jasno glavo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Ure so minevale druga za drugo kakor dolge, brezkončne večnosti. Concini je vedno ni bilo na izpregled. Jehanova mirnost se je jela umikati togotni nestrpnosti. In lakota in žeja sta mu pripravljali čedalje strašnejše muke.

Ko ga je že obhajala misel, da Concini morda sploh ne bo, je zdajci začul izpod stropa rahlo škripanje. Umo je iztegnil roko po skrinjici. Bila je na svojem mestu, dobro skrita pod plaščem. Skoraj radostno se je ozrl proti stropu.

Ozek pramen svetlobe je padal skozi majhno, zamreženo luknjo. Onkraj rešetke je bil Concinijev obraz; Jehan ga je bolj zasuhtil kakor zagledal.

»Prišel je!« je kričnil v mislih. »Rešen sem!«

Vzravnal se je, njegov obraz je postal brezčuten in njegove oči so se porogljivo uprle v odprtino.

»Hejo, Concini! Kaj pa delaš tam gori? Zakaj ne prideš dol?«

Zagrohotal se je.

»I, seveda, svoj meč še imam! To te navdaja s strahom in spoštovanjem. Previden človek si, Concini, vsi vemo. Pogum imaš le tedaj, kadar je treba napasti šibko, nezaščiten žensko. In še moraš biti obdan s služabniki in najetimi lopovi, da se čutiš varnega!« Concini je molčal. Morda ga niti niso slišali. Iskal je besed in pri-
tke, da bi izrekel preprosto vprašanje: »Kam si odvedel dekle?«

Jehan je nadaljeval s še bolj pikrim glasom in še bolj zamračenim poudarkom:

»Zakaj mi nisi sporočil želje, da me prideš obiskat? Da bi ti bil besedo, da ne izderem meča, ki zbuja v tvojem junaškem srcu toli blagodejen strah. Kaj je pa treba železa za takega bojazljivca, ko zadoščata škorenj in pest?«

To pot ga je Concini slišal. Ob tem namigu na dobljeno zaušnico mu je kar pena planila na ustnice.

»Stekli pes! Klavirno prase! Le počakaj!«

»He, he, Concini!« ga je z jedkim smehom prekinil Jehan. »Nikar ne pitaj drugih s svojimi imeni! Strah te spravlja ob razum. Nu, po kaj si pa prišel? Ali si upal, da me najdeš bledega in tresočega se? Oči si prišel past na svojem delu? ... Govori! Nikar se ne boj, saj veš, da te moja roka ne doseže, tam, kjer si.«

Te besede so spomnile Concini na namena njegovega obiska. Otresel se je gneva, ki ga je dušil, in izpregovoril z obrzdanim glasom:

»Poslušaj! Ali veš, da boš poginil od lakote in žeje?«

»Če me bo volja,« je posmehljivo odvrnil Jehan in udaril po ročniku svojega meča.

Concini se je blede nasmehnil:

»Razumem te. A vedi, da mi je samo treba spustiti majhno kroglico, pa cepneš v globoki nezvesti na tla. V takem stanju te ne bo težko razorožiti ... In umrl boš tiste smrti, ki sem ti jo izbral.«

Pomočal je, kakor da bi se naslajal. Čez nekaj časa je z osladnim glasom nadaljeval:

»Smrt od lakote in žeje je strašna! To so muke, ki jih ni moči opisati. In kak poslednji boj! To je počasno, brezkončno, strašno umiranje, ki traja nekaj dni, časih kar nekaj tednov. Ti, ki si mlad

in močan, boš živel nemara tri tedne, mesec dni ali celo še delj! Daj, predstavi si, kaj ti je pretrpeti ... Nekateri zbesnijo, druge so našli z oglozanimi rokami: od gladi so bili žrli svoje lastno meso! Ali te ni groza? Vidiš, Jehan Hrabri, to te čaka. A jaz sem dobra duša; ne boj se, da bi te zapustil. Kdaj pa kdaj bom prišel pogledat, kako se imaš ... Nu, kaj porečeš? Ali se ti ne zdi, da bosta tvoja zaušnica in tvoja brca obilno poplačani?«

Razvnel se je bil. Penil se je in škrtal z zobmi. Jehanu, ki ga je le nerazločno videl, se je zdelo, da mora biti v tem trenutku ostuden. In naj je bil še tako hraber, vendar se je nehoti zdrznil od groze. A imel je svojo misel, kakor je imel Concini svojo; dokler ni bila izvršena, ni bilo povoda za obup.

Concini si je razlagal njegov molk tako, da ga je strah. Trenutek se mu je zdel primeren, da izreče vprašanje, ki ga je peklo. Z glasom sigajočim od upanja je nadaljeval:

»Nu, poslušaj, Jehan. Če hočeš, lahko odideš prost. Če hočeš, ti odklenem vrata in te sam spremim na ulico. Obdarim te, bogatega te odslovim. Petdeset tisoč liver ti dam! Prostost in bogastvo ti ponujam, če odgovoriš na vprašanje, ki ti ga zadam.«

Sam pri sebi je pa dodal:

»Da, odklenem ti vrata; da, spremim te na ulico; da, z zlatom te obtovorim. A tisti mah, ko mi odgovoriš, ti v nameček porinem bodalo med pleča.«

Ponudba je bila tako nepričakovana, da je Jehana kar osupila. »Kaj me neki hoče vprašati tako važnega,« je pomislil, »da je pripravljen opustiti maščevanje.«

Na glas je pa s prejšnjim posmehom dejal:

»Če odgovorim na tvoje vprašanje, mi boš seveda pozabil odpreti vrata, jeli?«

Radio

Petek, 1. julija

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Cas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Belokrajinske pripovedke. — 19.30: Gospodinjska ura. — 20: Zdravstvena ura. — 20.30: Prenos iz Zagreba. — 22.30: Cas, poročila, plošče. — BEograd 11: Radio-orkester. — 17: Popoldanski koncert. — 20: Operne arije. — 20.30: Prenos iz Zagreba. — 22.50: Lahka godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Jugoslovanski večer moškega pevskega zbora »Mladost«. — 22: Plošče. — PRAGA 19: Popolninski pesmi. — 20.30: Pesmi. — 21: Skladbe slepih intelektualcev. — 22.20: Plošče. — BRNO 19: Koncert iz Prage. — 21: Vojška godba. — 22.20: Plošče. — VARŠAVA 18.20: Plesna glasba. — 20: Simfonični koncert. — 22: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 16.50: Pevski in klavirski koncert. — 19.20: Pesmi. — 19.50: Haydnova masa v B-duru. — 21.35: Vojška godba. — Plesna glasba. — BERLIN 19.45: Novejšje orkestralne skladbe. — 20.40: Romantična ura. — 21.35: Vojška kapela. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 18.40: Pesmi. — 19.20: Mandoline in kitare. — 20: Sluhoizgra. — 21.40: Zborovsko petje. — MÜHLACKER 19.30: Zabaven program. — 20.30: Orkester. — 22.45: Nočni koncert. —

Iz Prekmurja

pm— Osebnost. K mursko-sobosko-
mu orožniškem vodju je bil dodeljen poro-
čnik g. Koprivica M. Milivoj. Pred kratkim
je prišel iz Mostara ter je že nastopil služ-
bo.

pm— Nov most preko Ledave pri Mur-
ski Soboti. Mostovi preko Ledave so kaj

Za dekleta

Umrli je naš dragi

Franc Plaskan

Pogreb bo v petek dopoldne ob 10. uri.

ŽALUJOČI OSTALI.

BRASLOVCE, 29. junija 1932.

7794

pokrova je takoj opravljen. Tako odne-
sejo lutko v kstu iz hiše, pred katero stoji
mrtaški voz z duhovnikom in z dvema od-
poslancema pogrebnega zavoda. Za vozom
stopa Jeanne Gauthierjeva, z dolgo gosto
kopreno. Njen edini spremljevalec je Plan.
Durand pa stoji tačas v hotelski sobici pri
oknu, srka kavo ter gleda svoj lasten po-
greb...

Naslednji dan se Jeanne Gauthierjeva
izseli iz hotela. Durand je bil izginil že v
mraku. Gauthierjeva najame neke v pred-
mestju opremljeno stanovanje in tam živi
Durand in ljubica kot zakonca Gauthier
tri mesece. V tej dobi pridno obiskujeta
grob pokojnika na lyonskem pokopališču in
ga krasita s cvetjem. Slednjič pride težko
pričakovani dan, ko izplača zavarovalnica
gospe Durandovi prvo polovico zavaroval-
nine, 75.000 frankov. Durand sam jo na tej
poti spremi do blazine in ji pomaga šteti
bankovce.

Gospod in gospa Gauthier si kupita po-
sestevce v bližini Villefranche in začneta
gojiti perutnino. Podoba je, da se jima je
ukana posrečila. Tako zelo posrečila, da se
čuti Durand popolnoma varnega in začne
razpredati niti za nove sleparije. Tedaj pa
ga zapro...

Durandov branitelj se je ustrašil, ko je
slišal, da je obsodilo sodišče njegovega kli-
enta na štiri leta ječe. Durand se tudi pri
šitanju obsodbe ni mogel vzdržati smeha.
Še vedno ga je prevzemalo ozračje gledal-
išča. In ko je stopil na dvorišče, so bili
nanj naperjeni kinoaparati. Vzravnal se je,
pokazal svetle zobe in tudi Jeanne Gau-
thierjeva se je smejala. Samo Plan je komaj
dvignil glavo. Njegova vloga v tej potega-
ščini je bila preskromna, da bi se mogel
obnašati tako kakor glavna igralka.

redki, kar povzroča ponekod veliko viro
prometu. Kljub temu, da Ledava ni globo-
ka in ne preširoka, se vendar ne more
prebrvati zaradi visokih bregov. S pod-
poro občine Murske Sobotice, cestnega od-
bora, dobrotnikov in agrarnih interesen-
tov je zdaj zgradil v to svrhu dolženi od-
bor pri Murski Soboti nov most preko Le-
dave. Veliko zaslugo pri tem delu ima vse-
kakor narodni poslanec g. Benko. Novi
most bo zblizl Mursko Sobotico s severno
od nje ležečimi občinami. Svečana otvoril-
tev mostu je bila v nedeljo 26. junija. Most
je otvoril narodni poslanec g. Benko.

**Gospodinje, rabite samo
Dr. Oetkerjeve proizvode!**

a tudi za vsakogar, ki ljubi ali pa je lju-
bil, je najbolj priporočljiv roman: Zvestoba
do groba. Pošilja ga uprava »Jutra« za Din
55.—, vezan Din 65.—

Oglas

za nabavku crkvenog sata u
Banjoj Luci.

Srpsko pravoslavna cerkvena opština u
Banjoj Luci odlučila je, da izvrši nabav-
ku toranjskog sata sa mehanizmom, ko-
ji radi direktno na izmjeničnu struju
napona 210/120 volta sa automatskim
navijanjem svakih 8—12 časova.

Uslovi za ponudbe, koje treba preda-
ti najdalje do 15. jula, mogu se dobiti
u Srp.-pravoslavnoj crkvenoj opštini u
Banjoj Luci.

U Banjoj Luci, dne 24. juna 1932.

Upravni odbor Srpsko-pravoslavne
cerkvene opštine. 7792

MISTERIJA

Razburljivo, silno napeta knji-
ga. Naroča se pri upravi »Ju-
trije«.

Pleskarska in sobo- slikarska dela

izvršuje po najugodnejših pogojih

GENUSSI IVAN 7660

LJUBLJANA, Igriška ulica št. 10.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

POZOR!

Naznanilo otvoritve

delikatesne trgovine in vinotoča

v soboto, dne 2. julija na Starem trgu 11/a

zraven Sentjakobske knjižnice.

Točila bom najboljša štajerska, dolenska in dalmatinska vina,
vsakovrstne likerje ter žganje po najnižjih cenah.

Zendvi velika porcija 2 Din. Kozarec najboljšega belega ali
rdečega vina Din 1.25 ter vsakovrstni delikatesni izdelki prvovrstne
kvalitete po zelo nizkih cenah.

Vabim na poskusnjo ter se cenj. občinstvu najtopleje pripo-
ročam za obilen obisk.

7821

Lastnica.

POZOR!

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Globoko užalošteni naznanjamo vsem sorodnikom,
priateljem in znancom prežuto vest, da je naša srčno
ljubljen hčerka in sestra, gospodična

Zinka Ožbalt

dne 29. t. m. po dolgi in mukepolni bolezni, previdena
s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v petek,
dne 1. julija 1932 ob 4. uri popoldne na farno pokopali-
šče k Dev. Mariji v Polju.

Ljubljana — Dev. Marija v Polju, dne 30. ju-
nija 1932. 7820

Ivan in Jozefa, starši — Ivan, Slavko, Jožica in
Olga, brata in sestre

ZAHVALA.

Za vse sočutje, izkazano nam ob smrti predobrega soproga, očeta, deda,
pradedca, gospoda

JOSIPA JAVORNIKA

trgovca in posestnika v Žalni

ter za poklonjene prekrasne vence in šopke se vsem sorodnikom, prijateljem in
znancom najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno prisrčno se zahvaljujemo g. primariju dr. Jenku in g. dr. Gregorju
Ferdnanu ter g. župniku Josipu Šolarju za njih preljubeznjivo skrb in izredno
požrtvovalnost v teku bolezni našega dragega preminulega.

V posebno uteho nam je bila častna udeležba njegovih starih prijateljev —
prisrčna jim hvala!

Nadalje se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, šolskemu upravitelju g. Lojzu
Webro, občinskemu odboru, vsem gasilskim društvom in sploh prav vsem, ki
so spremili dragega pokojnega na njegovi zadnji poti.

Žalna, dne 30. junija 1932.

7804

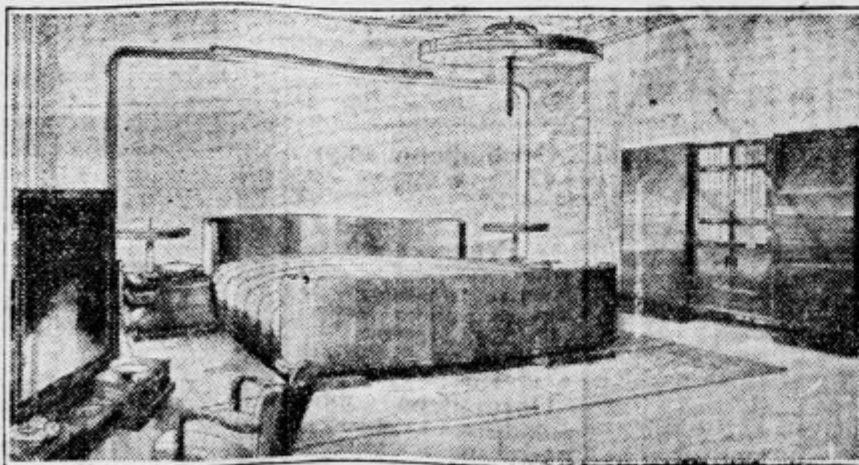
Žalujoči ostali

MESTNI TESARSKI MOJSTER

JOSIP KREGAR

Ljubljana, Kodeljevo št. 19. Telefon 26—96

se priporoča cenjenemu občinstvu za naročila tesar-
skih del, kakor modernih lesenih hiš, raznih ostre-
šij, lesenih stopnic in vseh v to stroko spadajočih
del po lastnih kakor tudi po podanih načrtih. 189

**Veliko zalogo vsakovrstnega
modernega pohištva**

lastnega izdelka nudi po znatno znižanih cenah tvrdka

I. REPŠE, tvornica in zaloga pohištva,

LJUBLJANA, Dvorni trg 1.

TELEFON 32—28.

7777

TELEFON 32—28.

